

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 27 november 2014*§ 3 Interpellation om höjd skattesats i Stockholms stad (nr 2014:18)*

Anförande nr 1

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ordförande! Jag vill börja med att tacka för svaret, även om jag känner att jag till stora delar är tvungen att upprepa min frågeställning utifrån det svar som har inkommit, just för att förtydliga vilka konsekvenser majoritetens skattehöjarpolitik kommer att få.

Alliansen har nu lämnat över styret till den nya majoriteten efter åtta år. Om vi ser tillbaka på den här perioden kan vi konstatera att vi har sänkt skatten med totalt 75 öre samtidigt som vi har byggt upp en väldigt stark ekonomi. Vi har också ökat anslagen till välfärden flera år i rad.

Vi beräknas nu göra ett överskott på ungefär 2 miljarder kronor för i år. Vi kan se att nöjdheten bland dem som använder våra välfärdstjänster i Stockholm ökar, samtidigt som stockholmarna har fått möjlighet att behålla lite mer av det de tjänar som de kan använda för att ha en buffert i hushållskassan.

Trots detta har majoriteten gått fram med en skatteköjning på 35 öre. Det beräknas höja intäkterna för Stockholm med 700 miljoner, pengar som majoriteten i sitt svar säger kommer att gå till lärarlöner och äldreomsorg.

Samtidigt har man ett internpolitiskt maktspej i det här huset som innebär att stora infrastrukturinvesteringar riskerar att stoppas och försenas. Notan för allt detta skickas till stockholmarna. Förseningen av Förbifart Stockholm beräknas kosta 4 miljoner kronor per dag bara sett till Trafikverkets kostnader. Till det kan vi lägga förseningen av Slussen – ytterligare 100 miljoner kronor per år – och så kommer regeringens budgetproposition utöver allt detta. De vill göra om det kommunala utjämningsystemet, vilket kommer att drabba Stockholm ytterligare med över 500 miljoner kronor från och med 2016.

Finansborgarrådet säger i sitt svar att skolresultaten har sjunkit och att ungdomsarbetslösheten ökar. Men det stämmer inte. Tvärtom har utvecklingen gått i rätt riktning under de här åren, både när det rör arbete för unga, kunskap och företagsklimat.

Socialdemokraterna säger att de ska säkerställa att skattemedel används på ett ansvarsfullt sätt. Samtidigt går det inte att undvika att konstatera att borgarrådets synpunkt när det handlar om *hur* skattemedlen ska användas är något motsägelsefullt med tanke på hur majoriteten just agerar kring att försena och stoppa upp viktiga framtidsinvesteringar för den här regionen. Det tickar miljontals kronor varje dag.

Vi ser en ökad risk med att Stockholm tvingas betala mer i skatt utan att mer pengar går till välfärden. I stället tvingas stockholmare betala för den oenighet som finns kring de här frågorna, och mot bakgrund av det vill jag fortfarande ställa följande frågor: Hur ska den nya majoriteten garantera att Stockholms stads skattemedel används på ett ansvarsfullt sätt? Hur mycket kommer skatten att behöva höjas framöver för att klara de alltmer ökande kostnaderna men också framtida skattehöjningar i form av förändrat utjämnningssystem och annat?

Anförande nr 3

Borgarrådet **W a n n g å r d** (S): Ordförande, fullmäktige! Den nya majoriteten har högre ambitioner när det gäller välfärdstjänsterna i Stockholm. Vi ser att vi behöver satsa mer på utbildning och skolan som är en så viktig grund för att kunna få arbete – en självklarhet för alla invånare i Stockholm.

Det är mycket riktigt så att vi tog över en ekonomi i god balans från den tidigare ledningen. Den ekonomin ska fortsätta vara i balans. Därför oroar det mig när bland annat Moderaterna lägger fram ett budgetförslag där man urholkar stadens ekonomi genom att plocka mer från koncernen, vilket på sikt är en ohållbar och ekonomiskt ansvarslös politik.

De höjda ambitionerna i Stockholm och för Stockholms välfärd kostar pengar. Det kostar pengar att bryta den segregation som vi ser har bitit sig fast i Stockholm. Vi har de absolut rikaste stadsdelarna samtidigt som vi har de absolut fattigaste stadsdelarna i Stockholm. Det här kommer vi att motarbeta, och en stor del av nyckeln är kunskap. En stor del av våra budgetsatsningar går just till utbildningsfrågorna.

Vi måste också ta ansvar för dem som för närvarande står långt ifrån arbetsmarknaden, som saknar utbildning och som måste få komplettera på komvux och på yrkesvux. Det gör vi också extra satsningar på – satsningar som ni inte vill se.

Att Stockholm nu får en skatt på 17,68 gör att vi fortfarande har bland de lägsta skatterna i regionen. Man kan till exempel jämföra med Nacka som har ungefär en krona högre skatt, och det borde i så fall oroa Anna König Jerlmyr än mer.

Vår skattepolitik kan jag vara stolt över, för vi kommer att leverera fler välfärdstjänster. Vi kommer att leverera bättre kunskapsresultat i skolan, och vi kommer att stå för en god kvalitet i äldreomsorgen.

Anförande nr 4

Borgarrådet **K ö n i g J e r l m y r** (M): Ordförande, fullmäktige! Det är många löften som uttalas från den här talarstolen, och det ska vi givetvis följa upp varje år ända fram till 2018. Då kommer vi att ha facit på hur utvecklingen sett ut. Faktum är att Stockholm i dag har en lägre öppen arbetslöshet bland ungdomar jämfört med när Socialdemokraterna styrde staden i högkonjunktur. Malmö kommun har dubbelt så hög arbetslöshet som Stockholm. Vi har också en rekordlåg andel mottagare av ekonomiskt bistånd här i Stockholm. Inte på 30 år har vi sett så låga nivåer. Det är den staden ni tar över. Vi ser också hur kunskapsresultaten har ökat, både när det

handlar om meritvärde i årskurs 9 och när det gäller den andel som har uppnått målen i samtliga ämnen i årskurs 9. Det är vad vi lämnar efter oss.

Trots att vi inte höjer skatten kan vi ändå fortsätta satsa på skolan. Faktum är att vi höjer schablonerna ytterligare jämfört med den nya majoriteten, både när det gäller grundskola, gymnasiesärskola och grundsärskola.

Den nya majoriteten och finansborgarrådet undviker fortfarande elefanten i rummet: Hur kommer man att finansiera de stora kostnader som är förenade med förseningar av Förbifarten? Stockholms Handelskammare beräknar att kostnaden för samhället uppgår till upp till 2 miljarder kronor per år. När det gäller Slussen talar vi om summor upp till 100 miljoner kronor per år.

Någonstans ska detta tas ifrån, och jag undrar: Var i budgeten kommer vi att se detta? Ser vi till förändringarna av trängselskatteavgiften innebär det en skattehöjning på motsvarande ungefär 25 öre. De pengarna finns inte. Vi ser också utgiftslöften i den nya majoritetens budget som inte täcks år 2 och år 3 i det föreliggande förslaget. Hur mycket kommer då skatten att höjas ytterligare? Det är farligt att höja skatten på jobb för mycket, för det slår mot alla inkomstgrupper, gör det mindre lönsamt att arbeta, minskar antalet arbetade timmar och urholkar välfärden på sikt. Det är en skadlig politik för Stockholm.

Anförande nr 5

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande, fullmäktige! Det känns skönt att komma tillbaka och få möjlighet att ta över efter den här tiden. Jag läste en artikel, Anna, där du säger att vi kom till ett dukat bord. Men jag såg inga kandelabrar. Jag såg bara tomma tallrikar.

Men nu handlar det inte om det, utan nu är det så här att det aldrig har dött så många missbrukare som nu i Stockholm. Vi har aldrig haft så många ålderspensionärer som är hemlösa i Stockholm. Det är saker som du lämnar efter dig, Anna, och det är det vi får ta rätt på. Du var så snål när du satt på den här posten att ni inte ens kunde ge folk ett månadskort. Det är att ge folk stadsdelsarrest!

Anförande nr 6

Borgarrådet L a r s s o n (M): Finansborgarrådet går upp här och säger att det finns saker och ting som kostar pengar. Det är vi helt överens om. Därför är det väldigt viktigt att man har gott om skattebetalare. Det handlar inte bara om att se till att alla betalar så mycket skatt som möjligt som Karin Wanngård och de rödgröna vill, utan det handlar om att ha många skattebetalare.

Då ser vi hur man genom den nationella politiken vill höja skatten på att ha unga anställda med ungefär 20 miljarder 2016 och framåt. Från den socialdemokratiska regeringen får vi också se förslag som gör det dyrare att arbeta genom att jobbskatteavdragen trappas ned. Det ska höjas skatter på att anställa äldre, och de begränsar den normala uppräknings av den statliga inkomstkatten, vilket i sak ger en skattehöjning på ca 2 miljarder. Jobb och tillväxt – det är det man ska förhindra.

Då kan man undra hur mycket skatt som ska tas ut, för resultatet blir att det blir färre entreprenörer som startar företag. Ni tar död på entreprenörsandan i den här staden genom de signaler ni skickar ut och genom de stopp som också kostar pengar – stoppet av Förbifarten, Slussen och dessutom ett ganska allvarligt stopp kring vad som ska ske med Brommaflyget framöver. Där har vi tre viktiga signaler till företag runt om i Sverige.

Vi har också viktiga signaler som rör välfärdsföretag. I Stockholm är det osäkert om det ska löna sig att driva entreprenöriell verksamhet framöver, och det kommer också att ge resultat i skattkistan för Karin Wanngård och den här majoriteten som nu sitter. Ni kommer inte att ha lika många skattebetalare i Stockholm om ett par år när effekterna av den företagsfientliga politiken syns. Samtidigt ser ni till att det inte längre är en billig kommun att leva i.

Anförande nr 7

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Vi ser i grund och botten väldigt olika på skattepolitiken, och därför vill jag vara väldigt tydlig med hur jag ser på skatt och möjligheten att ta ut skatt.

Jag ser ett välfärdssystem, ett Sverige som vi bygger för att hålla samman. Ett välfärdssystem som bygger på billig förskola, gratis skola, gratis gymnasieskola och i stort sett gratis högskola och universitet för att alla våra medborgare i hela Sverige ska kunna växa och utbilda sig till medborgare som förhoppningsvis kan välja det där roliga arbetet som ger en meningsfull vardag där man jobbar och visst – betalar skatt. Skatt som går till nästa generations barn och barnbarn för att de ska kunna utbilda sig, för att de ska kunna ta det här jobbet som känns roligt och meningsfullt i vardagen. Jag ser också skatten som en meningsfull ålderdom, att vi ska ta hand om dem som har jobbat och tjänat Sverige så att de får en meningsfull och kvalitativ äldreomsorg.

Här har vi högre ambitioner. Här har vi ambitionen att alla barn ska få möjlighet att växa och utbilda sig i skolan. Här har vi högre ambitioner: Alla ska känna sig trygga när de blir äldre och kunna komma in på ett äldreboende när de vill.

Det är detta som vi finansierar genom skatt, för vi tror inte på avgiftsfinansiering i den utsträckningen. Vi tror inte på att slå ut barn från tidiga år för att de inte har råd att gå till Kulturskolan eller delta i fritidsaktiviteter. Det är därför vi skattefinansierar vår välfärd, och jag är stolt över att stå upp för en skattefinansierad välfärd som också gör att hela Sverige kan leva. Det är det vi kan göra med skatteutjämningsystemet i Sverige.

Vi har en grundskillnad när det gäller vad skatt står för. Jag står för skattefinansierad välfärd och högre ambitioner i Stockholm!

Anförande nr 8

S e b a s t i a n W i k l u n d (V): Ordförande, fullmäktige! Precis som Jackie Nylander sade här tidigare håller vi på att städa upp efter er nu, till exempel när det gäller Slussen. Ni har aldrig pratat om den frågan offentligt över huvud taget, trots att

det har funnits en massa kritik. Direkt när vi hade vunnit valet kom det också fram från kontoret en höjning av kostnaderna på 1,1 miljarder, så visst finns det frågetecken att rätta ut. Den här frågan reder vi också ut väldigt snabbt.

Det vi håller på med i de här frågorna är egentligen att städa upp efter er när det gäller saker som det har funnits en uppdämd kritik omkring, helt enkelt.

Precis som Karin Wanngård sade har vi en helt annan syn på vad skatten ska användas till. Jag ska ta ett exempel. En vän jag träffade som också har barn, lite äldre barn, sade till mig: Sebastian, ni måste göra någonting åt skolan. Både mina barn och jag mår dåligt i skolan. Det finns för lite händer.

Det handlar alltså om att vi tänker fixa de här sakerna. Vi ställde frågan vad stockholmarna behöver och såg att det fanns ett behov i skolan och i äldreomsorgen att rätta till orättvisorna.

Ni ställer i stället frågan: Hur sänker vi skatterna? Det är där ni fastnar hela tiden.

Anförande nr 9

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Majoriteten vill satsa på skolan, och trots detta lyckas vi i opposition i vår budget lägga fram ökade satsningar på skolan. Det är också så att den nya majoriteten lägger fram satsningar som är mindre än vad vi gjorde när vi hade makten över skolan.

Vår syn på välfärden och politiken skiljer sig åt. Den nya majoriteten vill nämligen bara fördela resurser, medan vi vill skapa resurser till Stockholm och till Sverige. Då handlar det om att ha ett bra företagsklimat som gynnar småföretagare som vill anställa en till, att ha en skattesats som sänker trösklarna för unga människor som ska få sitt första jobb och att känna att det är lite mer lön kvar i slutet av månaden. Det är ju många hushåll som har det tufft i slutet av månaden, och det ger dem en välbehövlig buffert att kunna spara pengar till den där semesterresan eller ha en buffert om kylskåpet går sönder. Därför är jobbskatteavdraget viktigt. Det gör skillnad i människors vardag.

Enligt SKL har det aldrig tidigare satsats så mycket pengar på välfärd, om vi ska prata om det. I deras egen rapport säger de att aldrig förr har så mycket resurser gått till välfärden. I en situation där vi också har haft en internationell kris har vi kunnat betala av på statsskulden, och vi lämnar efter oss en ekonomi i god ordning.

Jag tycker att Karin Wanngård ska hedras för att hon erkänner att vi har en stabil och bra ordning i Stockholms ekonomi, därför att hennes kollega på nationell nivå, Magdalena Andersson, ljuger och talar om att man kommer till ett tomt bord och det finns ingenting kvar.

Samtidigt är det så att jobb, välfärd och tillväxt har ett samband. Att Stockholm gång på gång har placerat sig på internationella topplistor är ingen slump, utan det är resultatet av en politik som har gjort det möjligt och lönsamt att jobba, att starta företag och att göra stora och viktiga investeringar.

Mina vänner! Jag vill bara säga att det är ingen slump, så riskera nu inte detta!

Anförande nr 10

Borgarrådet B r i n c k (M): Ordförande, fullmäktige! Jag känner att det kanske är på sin plats att påminna församlingen om en del rätt självklara fakta. Det finns ingenting som är gratis, Karin Wanngård. Det är alltid någon som betalar.

Det som händer i en politik som går ut på att höja skatten är att färre människor jobbar, mindre skatt betalas och ni får mindre och mindre pengar att finansiera välfärdstjänsterna med.

Det här är inte någon allmänt spekulerande åsikt som jag står här och framför. Vi vet att det är på det sättet. Alliansregeringen sänkte skatterna mellan 2006 och 2014, och skatteintäkterna ökade. Nu höjer ni skatterna, och skatteintäkterna kommer att minska.

Riktigt hur Karin Wanngård får ihop den här ekvationen i slutänden förstår jag ärligt talat inte. Är det möjligen så att det egentligen är rätt ointressant för er huruvida ni får in mer eller mindre pengar, utan det intressanta är att kunna höja skatten?

§ 5 Interpellation om det eventuella stoppet av arbetet med nya Slussen (nr 2014:20)

Anförande nr 11

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 12

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (FP): Kära fullmäktige! All offentlig makt utgår från folket, står det i regeringsformen. Jag tycker att det är en bra princip som gäller även i den här församlingen. Det gör att all den maktutövning som sker från majoriteten bör emanera från den representativa demokratin och grunda sig i konkreta beslut som har fattats i en nämnd eller i fullmäktige. Det är så vi styr Stockholm.

Därför ställde jag väldigt konkreta frågor till finansborgarrådet om Slussen: Har arbetet stoppats vad gäller Slussen? Vilket organ har fattat beslut om de nya direktiven?

Jag fick ett svar som var väldigt diffust. Man svarade inte alls på om arbetet var stoppat eller inte. I exploateringsnämnden har S, V och MP sagt att arbetet ska stoppas, det vill säga de har styrt exploateringsnämnden åt det hållet. Wanngård säger i sitt svar att arbetet pågår i något lägre tempo.

Vem som helst som har passerat Slussen ser att det händer absolut ingenting på Slussen just nu. Därför ställer jag frågan igen: Har arbetet stoppats eller har det inte stoppats?

Det andra handlar om de direktiv som utfärdas härifrån huset. Vem utfärdar dem, vem tar emot dem och vem effektuerar dem? Det finns lagstadgat hur detta ska gå till, men i det här fallet verkar det inte alls gå till på det sättet.

Jag ställde frågan om hur de här nya direktiven ser ut. Då säger finansborgarrådet i sitt svar att det bara handlar om att se över de ökade kostnaderna, medan trafikborgarrådet Helldén i en frågestund förra gången sade att det handlade om att se över hela paketet.

När man ser det beslut som har fattats i kommunstyrelsen, där man ska titta på det offentliga rummets utformning, de befintliga Slussenanläggningarnas tekniska status, ekonomiska konsekvenser av uteslutande av kontorsbebyggelsen – apropå att det blir dyrare, hur dyrt kommer inte det att bli? – kan man förstå att det är Daniel Helldén som har helt rätt.

Då undrar jag återigen: Är det verkligen så att det bara handlar om kostnaderna, eller är det beslut som vi har fattat i kommunstyrelsen fel? Var det ett felaktigt beslut, och har det då utfärdats nya propåer från finansborgarrådet om vad den här expertgruppen ska titta på?

Det är väldigt konkreta frågor. Gäller kommunstyrelsens beslut att den expertgrupp som ska läsa 1 542 sidor om dagen av tekniskt komplicerad materia bara ska titta på

ekonomin, eller ska de följa kommunstyrelsens beslut? Är arbetet stoppat, eller är det inte stoppat?

Anförande nr 13

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! När det gäller Slussen har vi under en längre tid berättat om vår oro för de ökade kostnaderna. Det var en oro som vi påtalade redan före valet men som vi inte fick något svar på. Vi blev endast upplysta om att budgeten på 8 miljarder gällde. Efter valet fick vi mycket riktigt en rapport som bekräftade den oro som vi tidigare hade: att det kostar över 9 miljarder, vilket är en kostnadsskening på minst 1 miljard kronor.

Då är det inte så konstigt att jag som nyutträtt finansborgarråd vill ha kontroll på ekonomin. Det är inte så konstigt att vi faktiskt vill stanna upp och verkligen säkerställa att vi håller på med rätt saker.

Det är mycket riktigt så att kommunstyrelsen har tagit ett beslut om diverse olika punkter som den här expertgruppen ska se över. Min största oro är den skenande ekonomin.

När det sedan gäller vad som görs och inte görs vid Slussen gör vi det som är av akut natur. Det är av akut natur när en staty nästintill rasar in i Slussen. Då måste vi vidta åtgärder. Det är väl självklart.

Att inte ha kostnadskontroll är förödande för stadens ekonomi. Jag är ansvarig för stadens ekonomi. Att skapa sig en kostnadskontroll på den korta tid som expertgruppen ska arbeta anser jag är självklart och min skyldighet gentemot stockholmarna.

Anförande nr 14

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (FP): Min fråga kvarstår faktiskt, därför att i det interpellationssvar som jag fick sägs det att arbetet pågår i ett något lägre tempo. Men nu står finansborgarrådet här och säger att arbetet har stannat upp och att bara det som är akut och säkerhetsbetingat pågår. Allvarligt talat så är detta två helt skilda signaler, och jag skulle som företrädare för stockholmarna hävda att vi har rätt att få reda på vad det är som gäller: Står det still, eller står det inte still? Är det akuta åtgärder, eller är det bara nedsaktat? Vi måste faktiskt få ett svar på det här.

Min andra fråga handlar om beslutet i kommunstyrelsen, där finansborgarrådet återigen kommer fram till att hon vill ha kostnadskontrollen. Det är något som jag respekterar. Jäklar vad jag respekterar människor som vill ha kostnadskontroll! Jag upplevde då inte när jag var borgarråd att det fanns en så stor förståelse för det från er sida, men det är jättebra! Sent ska syndaren vakna – väldigt bra!

Men hur kan det då komma sig att ni fattar ett beslut i kommunstyrelsen med elva utredningspunkter varav bara två handlar om ekonomi? Övriga handlar om tusen andra saker.

Jag tolkar detta som att Miljöpartiet återigen har kört över Socialdemokraterna. Daniel Helldén hade rätt i den frågestund vi hade förra gången, då han sade att man skulle ta ett bredare grepp om Slussen och han var beredd att stoppa alltihop.

Det här handlar inte om att bara undersöka ekonomin. Det handlar om att undersöka det offentliga rummets utformning, cykel- och gångvägarna, avbördning av Mälaren, utformningen för gång-, cykel- och kollektivtrafik – som om detta inte vore gjort! Kommer ni ihåg när vi rullade in två vagnar med material här som dessa människor nu ska läsa på några veckor? Detta är ett mycket utrett projekt.

Jag kräver ett svar på frågan: Vad är det expertgruppen ska komma fram till? Vad är det man ska se över? Hur kan man tänka sig, när man utesluter kontorsbebyggelsen, att det är ett sätt att få kontroll på de ekonomiska kostnaderna? Det är vad jag undrar.

Anförande nr 15

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Jag vill ställa en fråga till de rödgröna. Ni har ju gått ut med att ni vill ha en bred överenskommelse när det kommer till Slussen. Jag vill helt enkelt fråga er om det är er ambition att samtala med Sverigedemokraterna om Slussens framtid.

Jag vill också säga att Slussen är en enormt viktig fråga för stockholmarna. Det är inte jag, Karin Wanngård eller Sten Nordin som ska bestämma hur Slussen ska se ut i framtiden, utan det är en majoritet av stockholmarna som ska bestämma hur Slussen ska se ut. Fundera på det! Låt oss folkomrösta om Slussen. Låt en majoritet av stockholmarna avgöra hur Slussen ska se ut. Vi har flera olika alternativ – låt oss anordna en folkomröstning!

Anförande nr 16

J a n V a l e s k o g (S): Jag hoppas att jag likt Karin Wanngård kan bidra med att reda ut lite frågetecken kring utifrån de frågor som ställts.

När det gäller expertgruppen vill vi som sagt reda ut oklarheter men även rena missförstånd och vanföreställningar som finns i Slussenfrågan. Att vi har hamnat i en sådan här trist situation med Slussen har den förra borgerliga majoriteten ett huvudansvar för: 1 miljard i plötslig fördyring, slarvig detaljplan för bussgaraget, ett avtal om bussgaraget utan en enda – jag upprepar – *utan en enda* prognos om kollektivtrafiken via Slussen i framtiden efter att tunnelbanan kommit till.

Transparens har inte direkt varit ett kännetecken i Slussenfrågan. Ni har till och med haft en egen strategi att inte debattera Slussen offentligt. Ingen har ju tydligt stått upp och försvarat nya Slussen hos er. Att oklarheter, frågetecken och vanföreställningar då vuxit fram är kanske inte så konstigt med tanke på hur ni har agerat.

Jag vill dock framhålla att jag tycker att även övriga partier har ett ansvar för Slussenfrågans tidigare hantering.

Nu har vi ändå chansen att ta ansvar på ett bättre sätt än tidigare, och därför har vi alltså tillsatt en expertutredning som ska kvalitetsgranska projektet och studera det som hittills varit oklart och till och med fördolt.

Något stopp i projektet är det inte fråga om. Jag har till exploateringskontoret varit mycket noga med att vi vill se över projektet skyndsamt och att de entreprenader och konsultarbeten som är upphandlade och pågående också ska fortsätta – ledningsarbe-

ten, schaktarbeten i den gamla gallerian, renovering av Katarinahissen för att ta några exempel. Projekteringsarbetet pågår med full styrka. Vissa arbeten som inte är akuta är tillfälligt pausade, men villkoret är att pengar inte förslösas.

Min förhoppning är att vi efter den 31 januari får en bra rapport som klargör och även kanske kommer med förslag på förändringar inom gällande detaljplan. Om stöd finns för sådana ändringsförslag kommer också Slussen upp i kommunfullmäktige för behandling igen, och det gäller naturligtvis alla partier i den här salen.

Transparens, ekonomiskt ansvar och hög kompetens kommer att känneteckna Slussenprojektet framöver, utgår jag ifrån. Jag hoppas att vi verkligen allihop kan hjälpa till så att det också blir så framöver.

Anförande nr 17

Borgarrådet L a r s s o n (M): Det här blir alltmer spännande. För det första verkar det som om ingen har läst ärendet som var uppe i exploateringsnämnden. Det man påpekade i ärendet från tjänstemännens sida var just att den ökade kostnaden handlar om tid. Det handlar om att man drar ut på tiden i detta ärende, och vad gör då majoriteten? Jo, man ser till att detta ska ta ännu längre tid. Det är ett ganska intressant sätt att försöka få kostnadskontroll.

Sedan är det faktiskt så, precis som Madeleine Sjöstedt har påpekat, att av de elva punkter som ni har satt den här expertgruppen att analysera är kostnadsbiten en eller möjligen två av punkterna. Resten handlar om annat. Om det nu är så att ni ska göra den här utredningen så pass snabbt som ni påstår är det väl ganska onödigt att börja utreda avbördningen av Mälaren eller Slussens tekniska status? Det är bara att åka dit och titta! Ta med er de handlingar som finns, för transparens handlar inte om att man avstår eller inte avstår från att läsa handlingar. Transparens under dessa år, egentligen ända sedan i början av 90-talet, när det har handlat om Slussen har handlat om att man också måste läsa handlingar. Där står detta, och nu har ni tillsatt en expertgrupp som ska läsa igenom de handlingar som redan finns och koncentrera sig på Slussens tekniska status och avbördning av Mälaren. Det är väldigt märkligt.

Jag skulle vilja att ni svarar på en fråga som jag just fick i huvudet efter att hört på Jan Valeskog: Ska ärendet upp i fullmäktige igen? Det var vad du sade, Jan Valeskog. Ärendet ska behandlas i fullmäktige igen! Det ska vi få svar på, hoppas jag, för det blir ju ytterligare en förskjutning.

Jag har en fråga till som ni måste reda ut, gärna nu i dag: Har expertgruppen börjat arbeta över huvud taget? Annars blir det ju alltfler handlingar som ska läsas på allt kortare tid, och det kommer att bli mycket svårt för den gruppen.

Anförande nr 18

Å k e A s k e n s t e n (MP): Det är intressant att Madeleine Sjöstedt gillar kostnadskontroll. Men det är lite sent, för ni har ju hållit på med det här projektet i år efter år utan att ha haft någon kostnadskontroll. Precis som Karin Wanngård sade kom det plötsligt, efter valet, trots alla de frågor som bland annat jag har ställt här, fram att man nu räknade med över 9 miljarder. Det är ganska fantastiskt.

Det är bra att vi nu tar ett grepp om detta i alla fall.

Sedan är det frågan om det är nödvändigt med 9 miljarder. Måste det kosta så mycket? Det finns ju alternativ. Vi har till exempel Slussen Plan B som säger att det kostar 4 miljarder om det görs på ett smart sätt. De handlingarna har alla partier fått, vad jag förstår. De har i alla fall överlämnats till kommunstyrelsen. Det är en skillnad på 5 miljarder kronor. Det är inte småpengar, eller hur.

Anförande nr 19

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (FP): Det här, kära fullmäktige, utvecklade sig till en mer intressant diskussion än vad jag i fantasin hade kunnat föreställa mig. Nu kommer Jan Valeskog upp och ska på något sätt hjälpa finansborgarrådet i argumentationen, och då säger han att det här inte alls handlar om något stopp av vad som nu pågår, för det har exploateringsnämnden sagt. Men S, V och MP i exploateringsnämnden har sagt att man ska avbryta pågående projektering och upphandlingar i väntan på nya direktiv. Endast det som är nödvändigt av säkerhetsskäl eller annat angeläget skäl ska fortgå.

Jag vill inte på något sätt vara formalist. Men man undrar ju när man är i opposition vad det är som gäller. Vem styr förvaltningarna? Vad har kommunstyrelsen för status över huvud taget? Är det så att det är borgarråd som styr med direktiv mot förvaltningarna?

Jag vill också upprepa Joakim Larssons fråga: Är det alltså så att ni ska göra en översyn av detta och sedan fatta ett nytt beslut om vi ska göra om detaljplanen – det tycker ju Miljöpartiet som verkar vara totala vinnare i den här frågan – och sedan ska ni återkomma till kommunfullmäktige? När kan arbetet med Slussen återupptas, och vad kommer detta att kosta?

Anförande nr 20

J a n V a l e s k o g (S): Alla våra tre partier i den nya majoriteten var tydliga före valet och vi är tydliga efter valet i grundfrågan, nämligen att detaljplanen gäller. Jag säger det en gång till: Detaljplanen gäller. Är det fortfarande oklart?

Däremot har vi sagt att vi ska låta expertutredningen titta på om det finns möjlighet att göra ändringar inom gällande detaljplan. Om det blir fallet vet inte jag; vi måste i alla fall läsa rapporten. Även den borgerliga sidan kanske finner något guldkorn i den rapporten, vad vet jag. Om man gör ändringar – som jag bedömer högst marginella, men de ändringar man bestämmer sig för att göra – är det självklart rimligt att fullmäktige ytterst ska fatta beslut om man ska göra sådana ändringar. Det kan inte jag svara på, men detaljplanen som sådan gäller, och det begränsar naturligtvis som jag sade också hur stora ändringar man kan göra. Det återstår att se.

Jag kan också trösta er med att expertkommittén har en hel del medhjälpare som jobbar. Det är full fart på det arbetet. Det är inte bara fyra personer som ska sitta och läsa allt material, om ni trodde det. Självklart inte, utan det är en hel del andra experter.

Det finns som sagt stora brister i det här materialet, och jag skulle vilja fråga Joakim Larsson och den förra majoriteten: Hur kunde ni skriva under ett avtal om bussgaraget som i och för sig ekonomiskt, ska jag absolut medge, är fördelaktigt för Stockholms stad och landstinget, utan att ha något underlag på hur trafikflödena ser ut via Slussen? Ingen vet det! Ingen har någon aning om hur den här busshållplatsen behövs utifrån att tunnelbanan finns. Kan ni visa upp det underlaget? Var finns det någonstans?

Det var ett exempel på bristande underlag. Vi har också pratat om ekonomin, och det finns en hel del andra saker att titta på. Vi ville naturligtvis när de här direktiven skrivs ska de vara heltäckande. Vi ville inte att någonting skulle hoppas över. Det tycker jag är hederligt och rimligt, och det kommer ni att få läsa om när deras rapport är klar.

Därefter tror jag förhoppningsvis att det blir en bättre och mer respektfull diskussion kring Slussen och allvaret i det här läget. Jag brukar säga att det är inte fem i tolv utan det är fem över tolv när det gäller till exempel den tekniska statusen. Det är bråttom att få en bra lösning och komma igång med arbetet, och därför är det inte stoppat. Jag berättade ju förut exakt hur det förhåller sig. Om ni inte tror på det finns det till och med en tidning, Byggvärlden, som har gått igenom vad det är som pågår. De har samma bild: Det mesta pågår, med några undantag, som tidigare, men med ett något lägre tempo, precis som vi har sagt.

Anförande nr 21

Borgarrådet L a r s s o n (M): Nu har Jan Valeskog varit väldigt tydlig. Han har sagt att den tekniska statusen för Slussen är så usel att man måste göra någonting åt Slussen. Bra! Då kan vi stryka den punkten i expertgruppens utredning så har ni vunnit lite tid, Jan Valeskog.

Sedan tycker jag också att du ska berätta om allt du tydligen vet för finansborgarrådet, för finansborgarrådet stod alldeles nyss här och sade att just nu handlar det om att se till att inte Karl Johan-statyn ramlar ned i Slussen. Men det verkar ju inte bara handla om det. Det verkar som att det är andra saker, ledningsdragningar och annat, som är igång och att man faktiskt inte har stoppat arbetet. Det är ungefär det Jan Valeskog säger. Har man stoppat arbetet, eller har man inte stoppat arbetet? Det behöver man uppenbarligen reda ut på finansroteln.

Angående den detaljplan som ni hela tiden hänvisar till: Behöver ni ha en expertgrupp bestående av tydligen inte fyra utan betydligt fler personer för att reda ut den kanske mest klara sak som finns att läsa i lagstiftningen? Självklart kan man ändra saker inom en gällande detaljplan! Den föreliggande detaljplanen är ju maxnivåer på saker och ting. Vill man ändra någonting där behöver man väl inte tillsätta en expertgrupp för att komma fram till att man kan ändra på någonting? Det står ju i lagstiftningen. Säg i stället vad ni vill ändra i det föreliggande förslaget och gör det klart för väljarna, snarare än att stoppa alltihop för att komma fram till någonting som redan står i lagstiftningen. Jag begriper ingenting, om jag ska vara helt ärlig.

Det här är den fråga som snurras till vid varje sammanträde, för det handlar om en enda sak: Det handlar om att Miljöpartiet har i en förhandling som de har lyckats väldigt bra med lyckats få er att skjuta detta framför er. Det är väl lika bra att säga det? Det är väl lika bra att säga till Åke Askensten och de andra i Miljöpartiet att ni egentligen inte kommer att ändra på något och inte heller se till att Plan B utreds, men att ni skjuter lite på det så att ni kan tänka lite på den gemensamma budgeten som ni ändå måste få igenom. Det är väl ändå inte sjyst mot stockholmarna att ni har den här typen av retorik som bara skapar dimridåer kring vad det handlar om. Ni kommer inte överens! Det är det som det handlar om. Och ni måste komma överens, och då är det inte i slutet av januari det är frågan om, utan det är nu. Det är nu det ska byggas om.

Anförande nr 22

Åke Askensten (MP): Anledningen till att den här expertgruppen behövs är den okontrollerade penningrullning som har varit och som vi måste få stopp på. Vi måste se hur vi kan göra. Om det skiljer miljarder mellan att göra si eller så inom ramen för detaljplanen är det naturligtvis jätteviktigt. Detta måste ni förstå.

Madeleine Sjöstedt refererade korrekt vad som har beslutats i exploateringsnämnden, men en sak nämnde hon inte, och det är att vi har inte har stoppat pågående ledningsarbeten. Man kan inte låta allting rinna rätt ut över Slussen, utan sådant måste man naturligtvis göra. Annars var det korrekt det som Madeleine sade.

Anförande nr 23

Jan Valeskog (S): Med tanke på hur den här Slussendebatten rent allmänt ser ut i det allmännas ögon, både de som tycker att det är en dålig lösning och de som tycker att vi borde komma till ett beslut, är väl den gemensamma uppfattningen att ingen har sett speciellt många alliansföreträdare delta i debatten under de senaste månaderna. Ni duckade när ni hade majoriteten, vilket naturligtvis är en orsak till att så mycket vanföreställningar faktiskt finns i den här frågan. Jag tycker att ni har ett stort ansvar för det.

Nu handlar det, förutom de här mycket allvarliga frågorna kring ekonomi, om att det saknas en hel del underlag och att vi inte har fått se alla underlag. Det handlar också om att reda ut en del självklarheter, vilket Joakim Larsson kanske tycker att det handlar om. Men det är uppenbarligen inte självklarheter för alla, och det är bra att vi tar den här relativt sett korta tiden till den 31 januari och reder ut dessa frågetecken. Jag tror att det blir lättare för alla att föra den här diskussionen, eftersom vi är måna om öppenhet och transparens, så att vi kan skilja på vad som är fågel och fisk, vilket inte alla verkar göra.

Jag noterar ändå att Joakim Larsson inte svarar på min enkla fråga om varför vi inte har några underlag. Ni sluter ett finansiellt avtal som säkert är alldeles utmärkt ekonomiskt sett, men där man saknar underlag om hur trafikflödena ser ut och hur många bussar som behövs utifrån att vi bygger tunnelbana. Landstinget kan inte svara, länsstyrelsen kan inte svara – ingen vet, och ändå har ni skrivit under ett sådant avtal i en sådan ganska grundläggande fråga. Joakim Larsson har inte svarat

på det, och jag förstår varför, för han har inget sådant underlag. Han har skrivit på ändå.

Detta kännetecknar en hel del av Slussenhanteringen. Det har gått undan, det är slarvigt, ingen har tagit diskussionen, och nu när vi verkligen vill reda ut frågetecknen får vi kritik för det. Jag tycker att ni kan bjuda på två månader med tanke på hur ni har hanterat frågan under de här åren.

*§ 9 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Kommunalt byggbolag*

Anförande nr 24

Borgarrådet L a r s s o n (M): Herr ordförande! Det är bra att vara tydlig i rubriken – eller hur, finansborgarrådet? Då kan man förbereda sig ordentligt. Vänstermajoritetens budget är spännande läsning, och den ska vi debattera snart, men den innehåller en del vaga formuleringar. Jag är lite frågande inför särskilt en, eller egentligen ganska många, men jag tar upp en nu. Det är att man vill utreda förutsättningarna för att starta ett kommunalt byggbolag. Det har vi haft en gång i Stockholm; det kommer jag ihåg, men det var inte kul.

Det står att detta är för att se på möjligheterna att minska produktionskostnaderna för bostäder. Det verkar inte vara fullt utrett. Man ska alltså utreda detta. Man ser inte några ekonomiska risker för staden i det här.

Min fråga är: Är det inte lite slöseri med skattepengar att tillsätta en sådan här utredning? Den frågan kanske känns igen från andra debatter vi haft.

Anförande nr 25

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Vi har en problematik i Stockholm när det gäller bostadsbyggandet. Det är ganska dyrt att hyra till nyproduktionshyror eller att köpa en nyproducerad bostadsrätt. Det här är ett problem som vi på allvar kommer att se över. Hur kan vi försöka få ut lägenheter som de flesta har råd att bosätta sig i? Hur ska vi kunna göra det?

En del i det här arbetet kommer att vara att utreda huruvida vi ska ha ett kommunalt byggbolag. Då får Joakim Larsson det att låta som att det är någonting som ingen annan tänker på. Jag som gillar att titta på vad privata företag sysselsätter sig med ser att vi har privata fastighetsägare som har egna byggbolag. Det är inget konstigt.

När jag frågar varför de har egna byggbolag säger de: Det är vårt sätt att kunna pressa produktionskostnaderna. Det är deras sätt att försöka få ned produktionskostnaderna. Eftersom vår allmännytta ska nå upp till en produktion på 3 000 lägenheter per år vill vi också, och är intresserade av att, pressa produktionskostnaderna för att kanske kunna gå ut med ännu fler lägenheter på Stockholms bostadsmarknad. Då kan det här vara en ingång.

Jag för min del gillar att ha kunskap och en utredning på plats innan jag fattar avgörande beslut. Det är därför det här finns med i budgeten. Jag tycker att det är bra att vi ser om det här kan vara ett alternativ i Stockholm för att kunna bygga ännu fler lägenheter.

Anförande nr 26

Borgarrådet L a r s s o n (M): Det är ingen tvekan om att ett kommunalt byggbolag är en fullständigt absurd idé, ingen tvekan. Men min fråga gällde: Är det inte dubbelslöseri med skattebetalarnas pengar att utreda frågan om att titta på

möjligheten att utreda förutsättningarna för att starta ett byggbolag? Det är det som är själva essensen i detta. Det verkar vara ett fullständigt slöseri med skattepengar.

Har inte Jan Valeskog berättat att en sådan utredning gjordes 2004 av Socialdemokraterna? Har inte Karin Wanngård läst den? Det kanske inte rådde tillräcklig transparens på den tiden – vad vet jag? Men det är uppenbarligen så att det finns en utredning, den är färdig och klar och i den slängdes hela tanken på ett kommunalt byggbolag i papperskorgen, där Kungsfiskaren redan låg som vi gjorde oss av med 1993.

Anförande nr 27

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Under tio år har mycket hänt, och just nu har vi en akut bostadsbrist i Stockholm som vi måste komma åt genom att producera ännu fler lägenheter. När man producerar många lägenheter kan ett alternativ vara att ha ett eget byggbolag. Det kan vara ett alternativ. Det ser inte likadant ut i dag som det gjorde för tio år sedan. Och vem vet, det kanske var fel att göra sig av med Kungsfiskaren? Vem vet, det kanske hade sett bättre ut på Stockholms bostadsmarknad om vi hade haft Kungsfiskaren kvar? Det kan vi också resonera om.

Men det vi här ska ta reda på är om ett eget byggbolag kan vara ett alternativ för att pressa nyproduktionskostnaderna, och allt som vi kan göra för att pressa nyproduktionskostnaderna är till fördel för nuvarande stockholmare och nya stockholmare.

Anförande nr 28

Borgarrådet L a r s s o n (M): Herr ordförande! Vi kanske kan bortse från den ideologiska skiljelinjen där vi inte tycker att man ska ha ett kommunalt drivet byggbolag. Det finns hundra på den privata marknaden som kan bygga åt staden, till exempel. Men det påpekades i utredningen att det fanns ganska stora risker för fortsatta förluster, som i till exempel fallet Kungsfiskarna, genom att man inte kunde kompensera eventuella volymnedgångar med att bygga på marknader utanför Stockholm. Det har att göra med lagstiftningen, kommunallagen. Det står någonting om lokaliseringsprincipen som måste följas. Men ni kanske tycker att man ska ändra kommunallagen så att man kan börja bygga i Grekland och så. Det tycker jag inte att Stockholms bolag ska göra, oavsett.

Är inte denna utredning något märklig när man redan har gått igenom hela lagstiftningen? Utredningen finns här hos mig, till och med utdrag ur anförandetexten från den dåvarande debatten. Jag överlämnar det i hopp om att vi spar lite mer pengar.

Anförande nr 29

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Tack så mycket för utredningen! Jag vill vara tydlig med att jag känner till den utredningen, det är ingenting nytt. Men när vi nu har privata aktörer på bostadsmarknaden som faktiskt väljer att ha egna byggbolag och som säger att det är deras sätt att försöka pressa priserna, måste vi våga se över: Är det ett alternativ också för oss? Vi har tre väldigt starka solida kommunala bolag med Svenska Bostäder, Familjebostäder och Stockholmshem. Skulle vi kunna pressa byggkostnaderna med att ha ett eget bolag?

Jag är beredd att se över det. Vi ska lära oss av historien, men vi måste också fatta beslut inför framtiden.

Fråga nr 2. Upphandling av äldreboenden

Anförande nr 30

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Herr ordförande! På en dryg vecka är det flera stadsdelsnämnder som har beslutat att rekommendera kommunstyrelsen att inte förlänga avtal med enskilda entreprenörer. I kväll har Skarpnäcks stadsdelsnämnd sammanträde, och där vill man – kanske känner man sig tvungen – förlänga med ett år, men ambitionen är att entreprenaden inte ska få fortsätta trots att det finns möjlighet till det. Inom ganska kort tid blir det fler avtal att ta ställning till.

Min fråga till borgarrådet är helt enkelt: Vilka är det som ska få driva äldreboende i det rödgrönrosa Stockholm i framtiden?

Anförande nr 31

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag skulle först och främst vilja påminna om att vi 1996 genomförde en stadsdelsreform i staden. Det betyder att det är nämndledamöterna i respektive stadsdel som gör bedömningen huruvida ett avtal ska förlängas eller inte. Det beslutet ska senare bekräftas av stadsdirektören på delegation från kommunstyrelsen. Detta är alltså inte ett ärende som min rotel bereder eller beslutar om, det vill säga avtalsförändringar.

I våra stadsdelsnämnder sitter det väldigt kunniga och engagerade förtroendevalda från samtliga partier. De känner sina respektive stadsdelar bättre än vad jag eller du gör. De kan sina förvaltningar, de gör olika verksamhetsbesök och har löpande kontakt med medborgare och fackförbund. Jag ser därför ingen anledning att ifrågasätta deras bedömning.

Den nya majoriteten är överens om att vi ska ha både privata och offentliga aktörer inom stadens vård och omsorg och andra verksamhetsområden. Väldigt många avtal förlängs och kommer att förlängas med privata aktörer ute i stadsdelarna. Om man väljer att inte förlänga finns det lite olika skäl till det. I vissa fall vill man kanske invänta den nya upphandlingspolicyn, som gör att man kan ställa högre krav på meddelarfrihet, bemanning, utbildningsnivå och så vidare. I vissa fall ser man kvalitets- och samordningsvinster.

Men vi ska komma ihåg att andelen kommunala vård- och omsorgsboenden är väldigt liten i Stockholm. Menar man allvar med att ha både privata och offentliga aktörer, så kallad valfrihet som ni alltid pratar så mycket om, då vill vi pröva om det finns kommunala alternativ att välja på.

Anförande nr 32

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): I dagens läge finns det en hel del kommunala att välja mellan. Men menar du som ytterst ansvarig för äldreomsorgen i Stockholms stad att du inte kan ha några som helst synpunkter på om man i stadsdelarna beslutar att inte förlänga avtal? Menar du att vad förvaltningarna tycker när man har föreslagit

att inte förlänga avtalen, och där finns andra ledamöter som har suttit i majoritet tidigare och som känner minst lika väl till verksamheterna som den nya rödgrönrosa sammanslutningen, visar att dessa inte förstår det här, utan ni har sett sanningen? Menar du att de vet bättre än vad Socialstyrelsens brukarundersökningar och brukarundersökningar visar som gjorts tidigare i staden? Är det ni som har sett sanningen, och ingen annan har förstått någonting alls, varken Socialstyrelsen, tjänstemännen i stadsdelarna eller andra politiker?

Anförande nr 33

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Vi kan börja med att konstatera att av de äldre som bor i våra vård- och omsorgsboenden är det 26,6 procent som bor hos en kommunal aktör. I vissa stadsdelar har vi inte något kommunalt alternativ över huvud taget vad gäller vård- och omsorgsboenden. Älvsjö har till exempel inget kommunalt alternativ vad gäller hemtjänsten.

Det är en konsekvens av att ni under åtta års tid högst ideologiskt valde att konkurransutsätta allting som inte var myndighetsutövning. Då har vi helt enkelt fått en väldigt låg andel kommunala alternativ.

Vi har olika syn på detta, du och jag. Det finns en fördel med att ha kommunal verksamhet. Det handlar om meddelarfrihet, det handlar om insyn och inflytande för medborgare. Vad gäller enskilda ärenden, huruvida ett enskilt avtal ska förlängas eller inte, är en fråga för stadsdelsnämnderna. Vad vi tycker om privata och offentliga utförare är man jätteväkommen att läsa i vår budget eller vår gemensamma plattform.

Anförande nr 34

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Det är ytterst inte en fråga för stadsdelsnämnderna. Man rekommenderar kommunstyrelsen att inte förlänga. Det beslutet ligger inte hos stadsdelsnämnderna. Det borde du veta mycket väl.

Vad är viktigast för dig – är det kvalitet eller är det driftsform? Till exempel fick Bergsunds vård- och omsorgsboende ett hedersomnämmande, det enda äldreboende som fick kvalitetsomnämmande, i tisdags. Där har förvaltningen på Söder föreslagit en förlängning av avtalet, men ni har bordlagt ärendet. Jag vet inte om du känner till det.

Jag skulle vilja veta: Vad är viktigast för dig – att du eller Stockholms äldre får välja och bestämma var de vill bo de sista åren i livet? Jag vill också påminna om att vad gäller boendet i Skarpnäck säger 100 procent att de fått välja vilket boende de ska ha. De har fått det boende de helst vill ha. Det struntar du tydligen i.

Jag undrar: Vad är det viktigaste för dig?

Anförande nr 35

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Det är väldigt många frågor. När det gäller kvaliteten kan vi först och främst säga att givetvis är kvaliteten det allra viktigaste. Låt oss ta till exempel Tallbacken i Bromma-Blackeberg. Där såg man stora

kvalitets- och samordningsvinster bland annat när tillagningsköket behövde upprustas. Där var det så att ena halvan av ett hus var i kommunal regi och den andra halvan i privat. Då såg man fördelar med att ha en huvudman för hela verksamheten.

När det gäller Skarpnäck låter det jättekonstigt när du säger att de äldre fick det boende som de hade valt. De hade ingen möjlighet att välja ett kommunalt boende. Det finns inga kommunala boenden i Skarpnäck.

Menar man allvar med verklig valfrihet måste vi ha fler kommunala alternativ där personalen har meddelarfrihet och där man har möjlighet till insyn och inflytande på ett helt annat sätt. Bergsundsfrågan kommer upp i en särskild fråga från Christoffer Järkeborn från Södermalm, misstänker jag, så jag sparar den godbiten till senare.

Fråga nr 3. Vilka motiv ligger bakom majoritetens kraftiga neddragning på anslagen till städning?

Anförande nr 36

E r i k S l o t t n e r (KD): Herr ordförande! Frågan finns i själva ämnesrubriken, men jag ställer den igen. I det budgetförslag som majoriteten har lagt fram och som vi ska diskutera om ungefär tio dagar kan man se en kraftig neddragning av anslagen till städningen i Stockholm med hela 35 miljoner. Därutöver drar man ned med 7 miljoner på trygghetsåtgärder runt tunnelbanor där städning och röjning av sly och dylikt är en del av dessa 7 miljoner, alltså totalt en neddragning på 42 miljoner kronor.

Jag vill helt enkelt veta vilka motiv som ligger bakom detta.

Anförande nr 37

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Herr ordförande! Jag tycker att vi egentligen borde ta upp det här i budgetdebatten, Erik. Det blir lite i förväg.

Erik har tittat på budgetförslaget. Vad ni gjorde förra året var ett specialanslag för städning i er budget. De partier som ni tidigare lade ett budgetförslag tillsammans med har plockat bort den där städningen. Det har bland annat att göra med att det är saker som huvudsakligen ingår i den ordinarie budgeten och kommer att skötas på ett bra sätt i stadens verksamhet.

Sedan finns det andra saker, om vi nu ska gå in i budgeten, som jag tycker är lite komiska. I er budget fanns det till exempel inte tillräckligt med pengar till annan typ av städning, som PM 10-åtgärder, som ni har plockat bort. Ni i KD har plockat bort de 10 miljoner som ni hade lagt in där. Vi behöver den utökade städningen för att få till en bra luftkvalitet i staden. Den plockar ni alltså bort. Den budgetbiten, som kommer att ligga i den ordinarie verksamheten, börjar du prata om nu.

Anförande nr 38

E r i k S l o t t n e r (KD): Daniel Helldén menar alltså att om man drar bort 42 miljoner kommer det inte att märkas på städningen i Stockholm, utan det ska inrymmas i den ordinarie verksamheten. Som något slags kompensation lägger man

dit 10 miljoner för att åtgärda PM 10. Det är fortfarande minus 32 miljoner, och Helldén säger att det inte kommer att påverka städningen i Stockholm.

Det står i Dagens Nyheter: Mer råttor än någonsin i Stockholm, och det beror bland annat på nedskräpningen, och ingenting tyder, med den ökande befolkningen i Stockholm, på att nedskräpningen skulle minska i vår stad.

Jag tycker att det är väldigt olyckligt och ogenomtänkt av Miljöpartiet att gå med på en budget där man drar ned så mycket på insatserna för städning.

Anförande nr 39

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Det är under innevarande budget som de där råttorna dyker upp. Jag vet inte riktigt vad ni har ställt till med.

Det är så att det ligger i den ordinarie budgeten pengar för städning. Det här är inte ett problem, men du försöker göra det till ett stort problem.

Anförande nr 40

E r i k S l o t t n e r (KD): Jag bara konstaterar att drar man ned 35 miljoner kronor blir det mindre städning. Det är klart att det fortfarande kommer att finnas städning i Stockholm, men förmodligen kommer 2015 att bli ett mer skräpigår än 2014 efter er budget, och det beklagar jag.

Anförande nr 41

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Det kommer inte att bli skräpigare i Stockholm, Erik. Titta på den budget som föreslås för trafiknämnden – nu har jag inte exakta siffror i huvudet, men det är väl över en miljard – finns det pengar för detta. Du behöver inte vara orolig. Om ett år kan vi stå här och diskutera frågan, och då ska ni få se att vi har ett fint Stockholm. Jag lovar inte att få bort de råttor som finns nu.

Fråga nr 4. Bromma

Anförande nr 42

Borgarrådet B r i n c k (M): Ordförande, kommunfullmäktige! Daniel Helldén har vid flera tillfällen, senast i samband med Arlandadomen förra veckan, sagt att Brommaflyget kan flytta till Arlanda. Som stöd för denna uppfattning har han i huvudsak anfört uppgifter från Trafikverket. Detta har han också vid olika tillfällen sagt i den här församlingen.

Min enkla fråga till Daniel Helldén är: Var och hur säger Trafikverket detta?

Anförande nr 43

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Först ska jag säga att det inte bara är uppgifter från Trafikverket som det bygger på. Vi har även andra rapporter, och vi har gått igenom den flygkapacitet som finns i dag. Vi har tittat på hur det ser ut vad gäller Arlanda och vad de säger i sina papper och vad Swedavia säger i ansökningen om att uppgradera med Bromma: Trafiken får plats.

När det gäller Trafikverket finns det framför allt två rapporter, båda daterade 2013. Den andra är omskriven 2014. Jag har inte det exakta ärendenumret eller rapportnumret. I den första rapporten var andemeningen – jag kommer inte ihåg exakt formuleringen – att all flygtrafikverksamhet som i dag finns på Bromma ryms på Arlanda. Sedan ryckte Trafikverket tillbaka den. Jag råkade använda i mitt anförande vad de sade. Sedan var den meningen helt försvunnen, och man hänvisade till en helt annan rapport, som inte hade med saken att göra.

Efter ett par månader dök rapporten upp igen med samma nummer men med en kort förändring i inledningen. Och så hade man ryckt bort två sidor och ändrat i rapporten. Där anförde man att det inte gick samtidigt som man sade att det gick. Men det gick inte på grund av rent affärsmässiga förhållanden, därför att man inte kunde optimera flyget.

Anförande nr 44

Borgarrådet B r i n c k (M): Då är det väl en väldig tur för Daniel Helldén att jag faktiskt framför mig har exakt vad Trafikverket sade förr och efter. Det som Daniel Helldén säger handlar om affärsmässighet. Vad Trafikverket säger, och jag citerar, är att de konstaterat att det fanns en formulering i rapporten *Trafikprognos för svenska flygplatser* som kunde missförstås, och därför lade man ut en rättelse. Man skriver att det är uppenbart att Brommas reguljärtrafik i sin helhet kunde hanteras på Arlanda i den första versionen. ”Det olyckliga kring denna formulering är att det inte är uppenbart, och det är heller inte möjligt. Formuleringen bygger på en teori om att trafiken från Bromma skulle sprida sig över de perioder på dygnet där det finns utrymme i Arlandas kapacitet” – det är på natten, vill jag klargöra. ”Verkligheten är sådan att när efterfrågan är som störst finns inget utrymme.”

Det är så Trafikverket säger. Eller har Daniel Helldén bestämt sig för att det Trafikverket först skrev betyder det som Daniel Helldén tror att det betyder och inte det som Trafikverket hävdar att det betyder?

Anförande nr

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Såvitt jag kan se har Cecilia inte rapporten framför sig, utan ett utdrag. Det finns ungefär två tre stycken där de skriver om detta. Om man läser dem noga kan man se att de säger att kapaciteten finns. Det handlar bara om frågan att man inte vill gå in och röra i affärsmässigheten, det vill säga att man inte vill göra något åt att det är tre flygbolag som flyger parallellt på många av våra flygplatser, bland annat Göteborg. Det är bättre flygtrafik till Göteborg på morgonen är det är till Västerhaninge. Det är det man kan utläsa i rapporten.

Dessutom kan man titta på tabeller som du inte har där. Det är två tabeller, en som visar trafiken i dag, den andra visar hur den skulle vara 2043, hur otroligt fullt det skulle vara. Så kan du titta på den rapport som beskriver uppgradering av Bromma. Man säger att 2038 kommer det att vara så fullt att man måste bygga en landningsbana till. Varför visar man en tabell från 2043 när det ändå skulle vara fullt? Ja, därför att man inte riktigt har gått in i det där. Det var viktigt att säga till oss att det inte gick, fast man hade inga belegg för det.

Anförande nr 45

Borgarrådet B r i n c k (M): Det viktiga för Daniel Helldén är att konstatera att det går, fast Trafikverket säger att det inte går.

Jag fortsätter att citera. Så här skriver Trafikverket: "Bromma fyller en viktig funktion i dag och i framtiden för Stockholm och landet." Trafikverket har pekat ut flygplatsen som ett riksintresse. "Det går inte att flytta trafiken från Bromma till Arlanda utan att tränga ut annan trafik." Så skriver Trafikverket.

Anförande nr 46

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Man ska läsa hela texten för att förstå att Trafikverket ryckte bort en del och slängde in en annan del. Den texten håller inte ihop. Om den hade haft de andra två styckena med som var där skulle man kunna se vad de säger sedan och som handlar om kapaciteten. Det är det som är så fascinerande i frågan. Den skrämselfpropaganda som kommer från Alliansen och från många andra håll är otroligt märklig.

Det vi gör nu och ska göra är att vi ska tillsätta en förhandlingsperson och titta över möjligheterna för att flytta över Brommas flyg till Arlanda. Vi har sagt, när vi har tittat på det här, att det går. Vi hade inte dragit det här så långt om vi hade uppfattat att det inte gå. Självklart ska vi titta på alla de olika sakerna.

Att Trafikverket i vredesmod rycker ut sidor och ändrar är inte en korrekt hantering av frågan. Jag ser fram emot den korrekta hantering som kommer att vara. Vi kommer att titta över det hela, och vi kommer att bygga bra bostäder i Stockholm.

Fråga nr 5. Arbetsmiljöverket

Anförande nr 47

Borgarrådet E d h o l m (FP): Utbildningsnämnden har just beslutat att överklaga förvaltningsrättens dom om att utkräva ett vite av Stockholms stad. Utbildningsnämnden vill alltså överklaga detta. Detta strider helt emot den överenskommelse som vi hade under förra mandatperioden, nämligen att inte överklaga i den här frågan, eftersom vi anser att arbetsmiljön är ett stort problem för många lärare i vår stad. Vi menade att vi i stället aktivt ska arbeta i frågan. Vi lyckades i det föreläggandet uppfylla det till två tredjedelar ungefär.

Jag undrar helt enkelt och skulle vilja ställa frågan till Olle Burell: På vilket sätt anser skolborgarrådet att överklagandet stärker förtroendet bland Stockholms lärare för att staden faktiskt även fortsättningsvis ska arbeta med arbetsmiljöfrågorna?

Anförande nr 48

Borgarrådet B u r e l l (S): Herr ordförande! Jag vill tacka borgarrådet Edholm för frågan. Det råder ingen tvekan om att det efter åtta års folkpartistiskt styre av skolan i Sverige och i synnerhet i Stockholm råder stora brister i arbetsmiljön, inte minst har just lärarna en oerhört kämpig situation. Vi ser som en av våra absolut viktigaste prioriteringar att i nära dialog med lärarnas fack och fackföreningsorganisationer för

andra medarbetare, förvaltningen, lärare, föräldrar och elever komma till rätta med de här problemen.

Vi har just, som Lotta Edholm sade, haft ett möte med utbildningsförvaltningen. Det övergår faktiskt mitt förstånd hur Lotta Edholm kan gå på en annan linje än den som så tydligt förespråkades av tillförordnade utbildningsdirektören, avdelningscheferna och stadens jurist att, trots att det kanske vore frestande för oss att bara konstatera att myndigheten säger att det finns problem i den skola som styrts av Lotta Edholm, ändå gå vidare med att bestrida det vite som vi ska betala. Det finns nämligen i domen oklarheter och otydligheter som, menar vi efter att ha lyssnat på dem som kan det här, går in på det som ska regleras i kollektivavtal. Vi anser att det finns ett stort värde i att ändå försöka få det hela utrett och klarlagt.

Anförande nr 49

Borgarrådet E d h o l m (FP): Den jurist som drog det här ärendet i utbildningsnämnden berättade att det var ungefär 20 procents chans att ärendet ens skulle tas upp av kammarrätten. Det är oerhört svårt att få upp ärenden till en högre instans.

Borgarrådet svarar inte på min fråga: Hur anser borgarrådet att det här stärker förtroendet bland lärarna att ni väljer att på ett aggressivt gå emot LR, Lärarnas Riksförbund, på denna punkt? Där har vi tidigare varit överens om att vi ska försöka åtgärda problemen i stället för att driva dem i domstol. Det är det som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet nu har gjort. Ni tar det här åter i domstol för att få det prövat, väl medvetna om att sannolikheten för att staden vinner är mycket, mycket liten.

Anförande nr 50

Borgarrådet B u r e l l (S): Om det är så att Stockholms lärare grundar sin uppfattning om huruvida de ska ha förtroende för Stockholms skolor på de pressmeddelanden som skickas ut från Folkpartiets rotel är jag naturligtvis orolig. Men om de lyssnar på vad vi säger och om de läser de beslut om vi har fattat i utbildningsnämnden tror jag att det för dem framgår att vi verkligen sätter arbetsmiljöfrågorna högst upp på dagordningen. Vi har en nära dialog. Vi har under de veckor som jag har varit skolborgarråd, efter att ha efterträtt Lotta Edholm, lagt mycket av min tid på möten med fackliga organisationer och andra som alla talar om hur vi måste förbättra arbetsmiljön.

Jag tycker inte att det är omöjligt att tänka sig att de också förstår att det är principiella frågor här som har med det fackliga arbetet att göra och som skulle försvåra det om vi inte åtminstone försökte få ett klarläggande till stånd.

Anförande nr 51

Borgarrådet E d h o l m (FP): Jag skulle ha fullt förtroende för den åsikten om det inte vore så att det fack som faktiskt anmälde Stockholms stad till Arbetsmiljöverket för ett par år sedan inte delar den uppfattningen. Lärarnas Riksförbund ser det här som en ren krigsförklaring.

Jag noterar att borgarrådet fortfarande inte svarar på frågan hur ett sådant överklagande som Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet nu drivit igenom stärker förtroendet för att arbetsmiljöarbetet går framåt och inte bakåt på våra skolor. Vi har använt det här föreläggandet, alltså det första beslutet, genom att se till att få till stånd ett ordentligt arbetsmiljöarbete i Stockholms stads skolor. Redan då ville naturligtvis stadsledningskontoret, utbildningsförvaltningen och inte minst Sveriges Kommuner och Landsting att Stockholms stad skulle överklaga beslutet. Men vi valde att inte göra det utan i stället koncentrera oss på det sakliga arbetsmiljöarbetet i våra skolor.

Anförande nr 52

Borgarrådet **B u r e l l** (S): Herr ordförande! Jag uppfattar inte att Lärarnas Riksförbund ser det här som en krigsförklaring. Det är väldigt starka ord som borgarrådet Edholm tar till här. Jag tror inte att det gagnar vårt samarbete inom den här sektorn, där jag hoppas att vi ska hitta en samsyn, att använda den typen av uttryck.

Vi har olika uppfattningar i frågan om vad som är den bästa vägen framåt. Vi stöder vårt beslut på sakkunskap, där vi har en väldigt tydlig rekommendation att försöka gå till botten med den här frågan.

Vi uppfattar det som att om vi skulle köpa det som sägs i domen rakt av skulle det ytterligare öka detaljregleringen på ett nästan absurt sätt. Det skulle inte gagna lärarnas arbetssituation. Det skulle inte öka deras flexibilitet, och det skulle inte göra att de kände sig mer fria att lägga upp undervisningen på ett bra sätt.

Fråga nr 6. Varför återtas Högdalens vård- och omsorgsboende när verksamheten fungerar bra?

Anförande nr 53

A n n a **S o f i a M o d i g h** (KD): Här blev temat själva frågan. Men frågan grundar sig i att borgarrådet Wanngård i DN har uttalat sig och sagt att de har varit väldigt tydliga från början, och det gäller fortfarande, med att det är kvaliteten i vård- och omsorgsboende som är det absolut viktigaste. Det är utifrån det som jag undrar varför man ska återta Högdalens vård- och omsorgsboende när verksamheten fungerar bra.

Anförande nr 54

Borgarrådet **W a n n g å r d** (S): Ordförande! När det gäller vård- och omsorgsboenden har det redan tidigare varit ett tydligt klagomål från ansvarigt borgarråd. Det är också så att när vi tittar på om vi ska förlänga avtalen, gå i en ny upphandling eller ta tillbaka det i egen regi kollar vi naturligtvis kvaliteten.

När det gäller specifikt Högdalens vård- och omsorgsboende är stadsdelsnämnden orolig för lokalerna som riskerar att dömas av Arbetsmiljöverket. Med den bedömningen har stadsdelsnämndsledamöter skickat in rekommendationen att det skulle underlätta om vi övertar det i egen regi med tanke på att vi troligtvis måste bygga om lokalerna.

När det gäller de här frågorna är det stadsdelsnämnderna som är beredande. De svarar på om vi ska förlänga avtalen eller inte. Till syvende och sist är det kommunstyrelsen som ansvarar för detta som har delegerat det till stadsdirektören för att fatta beslut. Vi kommer naturligtvis att före beslutet väga ihop all den information som vi besitter i mångt och mycket. Jag förutsätter att våra duktiga stadsdelsnämndsledamöter har en fullständig bild av om det är rimligt att återta i egen regi eller inte. Om så inte är fallet kan det vara så att vi fattar ett annat beslut. Men det är stadsdirektören som fattar beslut, och det är stadsdelsnämnderna som i den här behandlingen säger vad de vill, om de ska få fortsätta eller inte.

Anförande nr 55

A n n a S o f i a M o d i g h (KD): Det är bra. Min fundering vidare är ungefär så här: Om man har gjort utvärderingar och talar om kvaliteten och det från den beredande sidan kommer fram till att verksamheterna håller en bra kvalitet, finns det då skäl att vara tydlig mot alla aktörer som driver olika till exempel vård- och omsorgsboenden att när man utvärderar och tar ställning igen kommer det att vara många fler parametrar som uppenbarligen ska vägas in? Har ni i så fall några planer på att förtydliga det för de aktörer som nu har väntat på att avtalen ska förlängas utifrån de utvärderingar som har gjorts?

Anförande nr 56

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Jag förstår din fråga till fullo, hoppas jag. Vi ska naturligtvis vara tydliga med vad det är som vi utvärderar kvalitet på. Det är inte helt enkelt att utvärdera kvalitet. Vad är god kvalitet, och vad är mindre god kvalitet i våra vård- och omsorgsboenden?

När det gäller egen regi eller upphandlad verksamhet handlar det också om tryggheten för personalen och tryggheten att inte behöva känna den oro som det faktiskt kan innebära att vart tredje, fjärde eller femte år gå in i en ny upphandling och se vilken logotype man ska ha på tröjan med en ny leverantör. Det kan alltså handla om tryggheten för personalen. Men det handlar framför allt om kvaliteten för våra äldre som bor i de här boendena. Hur vi tar fram parametrar för hur vi mäter kvaliteten får jag återkomma till.

Anförande nr 57

A n n a S o f i a M o d i g h (KD): Avslutningsvis kanske en något mer ideologisk fråga utifrån stockholmarnas vardag: Måste någon efterfråga offentliga boenden?

Anförande nr 58

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Du frågar om någon måste efterfråga offentliga boenden. När det gäller efterfrågan på våra boenden handlar det om att man vill känna sig trygg i boendet. Ofta handlar det om specifika boenden som man söker sig till, för man kanske har hört att det är på ett visst sätt eller har anhöriga som tidigare bott på ett visst boende. Det är självklart att den äldre i så stor utsträckning som möjligt själv ska få välja var man vill bo. Men att efterfrågan finns är vi fullt medvetna om. Det jag har som ansvarig politiker att se till är att man eftersträvar god kvalitet på alla våra boenden så att vi känner att vi bygger den jämlika staden.

Fråga nr 7. Äldreboenden

Anförande nr 59

Christoffer Järkeborn (M): Ordförande! Jag har en fråga till äldreborgarrådet. Vi fortsätter diskussionen om den viktiga frågan om äldreomsorgen.

På förra veckans sammanträde med Södermalms stadsdelsnämnd hade vi uppe fyra förlängningsärenden gällande vård- och omsorgsboenden där förvaltningen hade föreslagit utifrån kvaliteten att samtliga fyra avtal skulle förlängas. Först fick vi dock utskickat ett dokument från den nya majoriteten med S, MP och V om att Bergsunds vård- och omsorgsboende skulle återgå i kommunal regi. Att Vänsterpartiet vill återkommunalisera verksamhet är för mig ingen nyhet. Jag är lite mer förvånad över Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Jag skulle vilja veta med vilka kriterier anser äldreborgarrådet att verksamheter ska återkommunaliseras. Jag tycker att Karin Wanngård var tydlig med att det var kvaliteten som skulle styra. Då undrar jag: Är det kvaliteten som ska styra, Clara Lindblom?

Anförande nr 60

Borgarrådet Lindblom (V): Låt oss börja med Bergsunds vård- och omsorgsboende, som är det boende som frågan gäller. Då kan jag meddela att där har det kommit information från fackligt håll om väldigt stora brister i den psykosociala arbetsmiljön på det berörda boendet. Om man vill veta mer om vad den kritiken består i föreslår jag att man vänder sig till de regionala skyddsombuden inom Kommunal. Man kan också prata med den regionala ombudsmannen eller ordföranden i Kommunal. Om man vill veta mer hur Södermalms stadsdelsnämnd resonerar kring förlängning av avtal föreslår jag att man vänder sig till Södermalms stadsdelsnämnd. Det handlar om att det är nämndledamöterna som gör den här bedömningen.

Sedan är det som Karin säger, och som vi har varit tydliga med, att det är stadsdirektören som helt enkelt bekräftar besluten eller väljer att se över dem.

I vissa fall när man väljer att återta kan det vara så att man kan förvänta sig att kvaliteten blir ännu bättre om man återtar, till exempel därför att man på annat sätt kan påverka genom möjligheter till insyn och inflytande i berörda boenden på ett sätt som det inte går att göra i privata företag. I andra fall ser man kvalitets- och samordningsvinster, till exempel vad gäller Tallbacken, där man har fördelar med att ha en och samma huvudman i stället för att stycka upp verksamheten i två. Ibland kan det handla om Arbetsmiljöverkets regler, precis som Karin var inne på vad gäller Högdalen.

Det ser alltså väldigt olika ut. Jag har väldigt stor tilltro till nämndernas bedömning, och jag värnar den lokala demokratin. Jag tror att dina kamrater i stadsdelsnämnden har en bra insyn, och deras röst ska till syvende och sist väga tyngst.

Anförande nr 61

Christoffer Järkeborn (M): Jag tycker att det är lite svårt att förstå vad som ska vara avgörande. Det lät ett tag som att det var facket som skulle avgöra om man skulle återkommunalisera eller inte.

Det intressanta med Bergsunds vård- och omsorgsboende är att det är samma boende som för två dagar i Stadshuset fick ett hedersomnämmande när det gäller äldreomsorg. I motiveringen lyfter man bland annat fram: Denna verksamhet mår om att de äldre ska finna tillvaron begriplig, hanterbar och meningsfull. Man lyfter fram arbetet med etik, arbetet med ett brett utbud av aktiviteter och man lyfter noga fram det mycket goda resultatet i brukarundersökningarna. Det verkar inte vara kvaliteten, det verkar inte vara de boende eller brukarna som ska vara avgörande, utan det verkar vara helt andra saker.

Då undrar jag, Clara: Om det är så att det är facket som ska avgöra eller, som dina nämndledamöter säger, deras besök som ska vara vägledande kan det väl inte vara så att det är kvaliteten som styr?

Anförande nr 62

Borgarrådet Lindblom (V): Men, Christoffer – jag har lovat min pressekreterare att jag ska hålla mig lugn så jag ska försöka hålla mig lugn – att om du inte tror att personalens psykosociala arbetsmiljö har betydelse för kvaliteten på ett boende vet jag inte riktigt var vi ska börja någonstans. Vi pratar om allvarliga trakasserier som har pågått under väldigt lång tid. Där är det givetvis så att det förr eller senare kommer att gå ut över de äldre, och förmodligen gör det redan det.

När jag säger kvalitet ser jag begreppet mycket bredare än du. Jag tycker att det är viktigt att anställda som arbetar inom Stockholms stads gränser ska kunna känna sig trygga på jobbet. Jag kan inte stå här och säga exakt vad kritiken består i. Det är ganska allvarliga grejer, så jag föreslår att du tar upp frågan med Kommunal. Sätt dig ned och prata med de enskilda medarbetarna så kan du få en tydligare bild av hur det ligger till med arbetsmiljön på det här boendet.

Anförande nr 63

Christoffer Järkeborn (M): Jag pratar gärna med de fackliga organisationerna, men jag tycker att det är ännu viktigare att prata med just brukarna, dem som vi faktiskt är till för och dem som både du och jag har ett ansvar för att se till får den absolut bästa äldreomsorgen. Det gör mig oroad när stadens ytterst ansvariga politiker för äldreomsorg pratar om att det inte är hon är ansvarig; det är möjligen stadsdirektören, möjligen facket.

Jag har ingenting emot att man återkommunaliserar verksamhet. Det gjorde även vi i Alliansen. Vi brukade göra det när det var dålig kvalitet och det fanns tydliga kvalitetsbrister. Vi ser nu en helt ny taktik. Det verkar vara de bästa verksamheterna, de verksamheter som vinner pris som ska återkommunaliseras. Det verkar vara så att ideologi går före verkligheten. Om det är någonting som jag tycker hör hemma i kommunpolitiken är det att vara pragmatisk och verkligen, jag ber dig, fokusera på brukarna, inte lika mycket på facket.

Anförande nr 64

Borgarrådet *L i n d b l o m* (V): Som jag sade i den tidigare frågan från din allianskollega är det så att väldigt många avtal med privata aktörer förlängs. Så är det. Vi kommer även fortsättningsvis att ha både privata och offentliga aktörer i Stockholms stad.

När det gäller Bergsunds strand och hedersomnämning är det en oberoende jury som lägger fram förslagen om verksamheter som ska få kvalitetspris respektive hedersomnämning. De arbetar utifrån kriterier som lagts fram av politiken. Jag tror faktiskt att det kan bli aktuellt att se över de kriterierna, framför allt för att det är viktigt att ta in vad personalen säger genom just fackliga organisationer.

Man ska komma ihåg att meddelarfriheten inte gäller på privata företag, hos privata utförare. Det kan även finnas en rädsla hos personalen som gör att de inte vågar lyfta kritik mot chefer och mot arbetsmiljön. Mår inte personalen bra på jobbet kommer det att gå ut över de äldre. Svårare än så är det faktiskt inte.

Fråga nr 8. Gatumiljön

Anförande nr 65

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (FP): Kära fullmäktige! Stockholms stad har under de senaste två åren haft två väldigt lyckosamma projekt som handlat om hur medborgarna ska kunna komma i kontakt med gatumiljön och ta den i sin besittning. Vi kallade det för Open streets. Götgatan var under sju lördagar i somras öppen för medborgarna. Kulturförvaltningen höll i arrangemanget, och det blev ett väldigt lyckat arrangemang. Miljöpartiet har varit pådrivande under många år för att detta ska genomföras. Därför blir jag lite förvånad när det kom en budget från majoriteten där detta var slopat.

Jag skulle vilja ställa en fråga till trafikborgarrådet och miljöpartisten: Hur kan det komma sig att han lägger fram en sådan budget?

Anförande nr 66

Borgarrådet *H e l l d é n* (MP): Madeleine Sjöstedt frågar varför vi lägger fram en sådan budget som vi gör. Ja, det har att göra med att vi vill göra någonting med staden. Vår budget är ganska omfattande, och det finns ett antal prioriteringar i den, bland annat, och det är centralt, prioriterar vi gående, cyklar och kollektivtrafik. Vi vill också lyfta fram stadsmiljön och göra den bättre och trevligare. Där ingår ett antal projekt, till exempel vill vi förvandla Swedenborgsgatan till en gågata, prova det i sommar och sedan utveckla det. Vi vill ha fler gator som blir gågator, och vi vill ha fler sådana projekt. Det finns två utredningsprojekt som gäller Götgatan för att förändra och förvandla den.

Det här betyder att det är saker som vi vill göra. De behöver inte budgetsättas var och en. De kommer att genomföras inom de befintliga budgetar som finns. Det handlar helt enkelt om att det sker omprioriteringar på nämndnivå. Det behövs inte i budgeten. Vi skriver att vi gör dessa saker. Ja, begreppet Open streets har försvunnit ur budgeten; det är sant.

Anförande nr 67

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (FP): Jag tackar Daniel Helldén för hans svar. Jag kan bara konstatera att detta betyder att kulturförvaltningen har 5 miljoner kronor lägre budget än vad som faktiskt står i det budgetförslag som ni har lagt fram och som ska gå till projekt som Open streets, för Open streets kostar pengar. Det handlar inte bara om att skapa en gågata, utan det handlar om att göra evenemang på den gatan så att barn och unga kan få vara där och pröva idrott, kulturell aktivitet och så vidare.

När du säger att ni er budget prioriterar gående och cyklister blir det helt obegripligt varför ni har tagit bort detta, en fråga som ni själva har drivit både i majoritet och i opposition. Hade ni inte koll på hur budgeten såg ut? Var är de 5 miljoner kronorna till kulturförvaltningen? Är det beskedet från dig att kulturförvaltningens budget är mycket lägre än vad den ser ut att vara?

Anförande nr 68

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Nej, Madeleine. Den utgångspunkt som jag har när jag pratar om den här frågan är trafiknämndens budget och de saker som finns där. Det är sant att det finns andra saker i kulturnämndens budget. Vi skulle ha haft Roger Mogert här så att han skulle ha kunnat förklara de delarna.

Det här handlar om att vi vill förvandla fler gator i Stockholm till andra typer av gator och till en mer levande miljö. Det kan man göra på andra sätt än just genom era projekt. Det handlar här om att vi nu har hamnat i det läget att vi har en ny majoritet som tänker lite annorlunda.

Anförande nr 69

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (FP): Okej, Daniel Helldén. Open streets var alltså en dålig idé därför att projektet genomfördes av oss. Då vill jag bara påminna dig om att Miljöpartiet har drivit den här frågan. I vilken budget som det sedan kommer låter jag vara osagt. Det är möjligt att det ska komma i trafikbudgeten, eller kanske var det helt onödigt att göra detta.

Jag skulle gärna vilja ha ett svar: Kommer det att genomföras någonting som liknar Open streets, eller kommer det bara att vara så att man inför gågator, vilket är en extremt stor skillnad?

Anförande nr 70

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Först och främst vill jag säga att Madeleine har en fantastisk förmåga att lägga ord i andras mun. Jag har inte sagt någonting om eller värderat Open streets. Jag sade att det inte finns kvar i budgeten. Det finns andra sätt att göra det här på; det behöver inte vara exakt så. Det är centralt.

Vi kommer att göra mycket när det gäller gatorna i Stockholm. Jag kan återkomma till det när vi har budgetdebatterna om två veckor och går igenom hela budgeten och diskuterar det. Jag kan säga att Stockholms gator kommer att leva upp. Open streets var ett projekt som ni hade. Jag säger att det var ett bra projekt, och det finns andra saker som vi ska göra.

§ 14 Fastställande av skattesats för 2015 (utl. 2014:108)

Anförande nr 71

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Stockholm ska vara en stad som håller samman och en stad som har en öppen famn för alla oss som bor här och för alla dem som vill flytta hit. Stockholm ska vara en stad som lockar till företagande och forskning. Oavsett om man bosätter sig inom stadens gränser eller inte ska man vara säker på att vår gemensamma välfärd finns närvarande och håller en hög kvalitet.

Vi har under lång tid sett hur skillnader i livsvillkor i Stockholm gör att stadens slits isär. Det är en kraftig varningssignal. Ska Stockholm fortsätta att växa och människor välja att bygga sin framtid här är det nödvändigt att bryta den utveckling som vi nu ser i Stockholm. Vi vet att utmaningarna är stora. Vi vet att vi har höga ambitioner. När världen brinner och människor söker sin tillflykt till Sverige och Stockholm kommer våra verksamheter att ställas inför än större utmaningar. Då måste vi vara redo att axla ansvaret för att bygga en stad för alla och som håller samman. Det är det den nya majoritetens inriktning för Stockholm handlar om.

Stockholm har en stark ekonomi, och vi ska fortsätta att ha en stark ekonomi. Vi ska höja ambitionerna på skolans område där vi nu ser sjunkande skolresultat. Vi har sett att storleken på klasserna har ökat. Vi har överfulla klassrum samtidigt som vi vet att antalet elever i de tidiga årskurserna kan vara avgörande för hur det går i skolan senare i livet.

Vi vet att utbildning och bostäder är en förutsättning för man ska kunna få ett jobb i Stockholm. Det är därför vi ökar ambitionen genom att bygga 40 000 nya lägenheter till 2020. Vi ökar ambitionen för att få arbetslösa i sysselsättning. Det krävs att vi politiker vågar höja ambitionerna, och det är därför vi föreslår ett skatteuttag på 17 kronor och 68 öre. Det blir därmed en höjning med 35 öre.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 72

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Finansborgarrådet talar sig varm för ökade ambitioner, och trots detta föreslår vi i oppositionen en ökning av anslagen till skolan med en bibehållen skattesats.

Min fråga till Karin Wanngård är: Hur kommer det sig att ni går fram med skattehöjningar trots att vi har ett överskott i ekonomin på 2 miljarder kronor? Är inte det här egentligen ett utslag av att ni i den nya majoriteten inte kommer överens? Ni bjuder upp till ett utgiftskalas som stockholmarna får betala. Stockholmarna får betala priset för er oenighet.

Vi lämnar efter oss ett rekordresultat, en stark ekonomi och ett bostadsbyggande som inte har sett sin motsvarighet på 40 år. Vi har utvecklat nya skolor och fattat beslut om nya tunnelbanestationer. Allt detta kommer inte av sig självt utan av en politik för utveckling och tillväxt och en stark ekonomi.

Anförande nr 73

Borgarrådet W a n n g å r d (S): En stabil ekonomi är grunden för att man ska kunna bygga en bra välfärd. Vi behöver bibehålla en stabil ekonomi. I er budgetreservation plockar ni ut ännu fler miljoner från Stadshus AB. På sikt undergräver ni de ekonomiska muskler som vi som huvudstad så väl behöver för att bygga för framtiden.

Vi vet att höjda ambitioner för att minimera egenavgifterna kräver ett skatteuttag. Vi kommer fortfarande att vara en av de kommuner som har den lägsta skatten i länet. Det är inte riktigt så – jag har inte hört det tidigare i alla fall – att ni är oroliga för Nackas utveckling. Där tar man ut ungefär en krona mer än Stockholms nya skatteuttag.

Anförande nr 74

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Jag skulle i all enkelhet vilja veta på vilket sätt ambitionsnivån i skolan höjs när ni gör de minsta påslagen sedan den senaste gången Socialdemokraterna hade makten här i Stadshuset. Ni gör ett mindre påslag än vad vi gjorde förra året. Dessutom luras ni, för ni jämför det påslaget ni gör nu inför 2015 med det påslag som vi gjorde den 1 januari 2015. Sedan dess har lärarlönerna höjts med 100 miljoner kronor. Sanningen är att detta är det lägsta påslag som har gjorts för skolans del sedan Socialdemokraterna hade makten förra gången. Då kan vän av ordning ställa sig frågan: Vart går i så fall pengarna? För de går inte in i skolans verksamhet. Det kan jag garantera.

Anförande nr 75

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Det är spännande att Lotta Edholm tar upp detta när hon själv nu i oppositionen drar ned i budgeten när det gäller administrationen på skolans område. Det är någonting som hon inte har lyckats med under åtta år, men det kommer nu i oppositionens rollen. Våra höjda ambitioner när det gäller budgeten för skolan handlar om 15 miljarder kronor. Det är ett tydligt politiskt ledarskap. Vi vet att vi måste minska klasstorlekarna i de tidiga årskullarna. Det är inte någonting vi kommer att kunna göra från den 1 januari, utan vi måste anställa fler lärare och säkerställa att lärarutbildningen i Stockholm får fler platser. Vi måste skynda på investeringarna i skolbyggnader. Du måste också ta en titt i investeringsbudgeten, Lotta Edholm.

Anförande nr 76

P e r A n k e r s j ö (C): Fru ordförande, fullmäktige! Jag tror att det går en stor skiljelinje här i salen mellan oss som anser att ihoptjänade pengar i första hand tillhör dem som tjänat ihop dem och andra som anser att ihoptjänade pengar är mer eller mindre allmän egendom som man fattar beslut om politiskt här i rådssalen i stället för kring köksbordet.

Centerpartiet har ingenting emot skatter. Vi kan till och med tycka att höjningar av skatter är befogade ibland om de krävs för att säkra välfärden, öppenheten och stadens funktioner. Nu är det emellertid så att stadens funktioner inte är hotade. Inte heller är stadens öppenhet eller välfärd hotade och inte heller utbildningen. Jag kan hålla med om att det behöver plussas på pengar på skolans och de äldres områden.

Det får vi återkomma till i budgetdebatten. Jag kan också hänvisa till replikskiftet här tidigare.

Men, fullmäktige, det här är en stad som har gått med en kommunalekonomisk miljardvinst. Vi har det högsta möjliga kreditbetyget i Standard & Poor's – det har åtminstone varit så under Alliansens styre. Vi får väl se hur det blir härnäst.

Detta leder mig till slutsatsen att majoriteten inte höjer skatten bara för att de anser att det behövs utan för att de rent ideologiskt tycker att det är rätt. Att höjningen är i den storleksordning som förslaget innebär understryker dessutom det faktum att det är en ideologisk skattehöjning som nu drabbar stadens invånare.

Det är min och Centerpartiets uppfattning att det är viktigt med ett förändringstryck på stadens förvaltningar. Det är inte bara i avtal med andra utomstående aktörer som skattebetalarnas pengar ska värnas. Även när det gäller det stadens egna förvaltningar och verksamheter utför är det vårt ansvar här inne att se till att vi för varje nytt år får ut mer verksamhet och mer kvalitet än året innan för de skattepengar vi stoppar in. Det är också viktigt för tillväxten i hela staden och i landet. Det är någonting som åtminstone några av oss här i salen tycker är viktigt. Visst är det en svårare väg att gå att spara ihop pengar till satsningar, men vem har sagt att det ska vara enkelt att sitta här inne eller att styra staden – inte jag och definitivt inte väljarna.

Med det vill jag yrka bifall till reservationen i kommunstyrelsen från Moderaterna och Folkpartiet som Centerpartiet instämmer i. Den innebär en oförändrad skattesats.

Anförande nr 77

Erik Slottner (KD): Fru ordförande! Stockholm beräknas gå med ett överskott på 2 miljarder 2014, och ändå anser den nya majoriteten att det är nödvändigt att höja skatten med nästan 1 miljard. Ord blir överflödiga i detta fall. Det tycks på något sätt ligga i de rödgrönrosas gener att en skattehöjning är något bra i alla lägen. Allt ska bli bättre med höjda skatter, och människor blir både snällare och mer solidariska. Det är nästan som om själva innebörden av orden "rättvisa" och "solidaritet" är höjda skatter.

Jag motsätter mig detta resonemang. Skatt ska såklart betalas för att finansiera vår gemensamma välfärd, men vi ska aldrig ta ut mer skatt än vi behöver. Människors inkomster från arbetet är deras egna, och varje skatt måste därför kunna motiveras. Varje skattehöjning innebär att människors manöverutrymme och frihet minskar, och därför ska skattehöjningar undvikas. Ambitionen ska vara att löntagarna får behålla en större del av sin inkomst efter det att de har betalat skatt. Det är viktigt inte minst för låg- och medelinkomsttagare.

Risken är nu överhängande att det kommer nya skattehöjningar under mandatperioden dels för att regeringen drar undan 750 miljoner från Stockholm genom skatteutjämningsystemet, dels för att retoriken från majoriteten går ut på förbättringar i välfärden kräver höjda skatter. Regeringens Stockholmsfientliga

politik kan vi inte göra mycket åt i den här salen mer än att kraftfullt opponera emot den såklart, men välfärden har aldrig haft så mycket pengar som nu.

Skolan, förskolan och äldreården har fått betydligt ökade resurser under de två senaste mandatperioderna trots att Alliansen har sänkt skatten med 75 öre. När de rödgröna styrde 2002–2006 höjdes skatten med 50 öre, men välfärden fick långtifrån samma förstärkningar som vi har gett den. Det finns alltså inget klart samband mellan högre skatter och bättre välfärd. Sambandet finns däremot mellan ökad sysselsättning och ökad välfärd. Det är när fler människor arbetar och driver företag som skatteintäkterna ökar och möjliggör en utbyggd välfärd. Nu finns en stor risk att sysselsättningstakten bromsas och att därmed också välfärdens tillväxt bromsas.

Finns det då aldrig lägen när en skattehöjning kan vara rätt? Jo, det finns det. Om ekonomin behöver stramas åt eller om vi inte klarar välfärdens utmaningar på grund av bristande resurser kan det i nödfall vara nödvändigt med en höjd skatt, men Stockholm befinner sig inte i detta läge i dag. Vi kan höja anslagen till välfärden utan att höja skatten, och därför är dagens beslut helt meningslöst.

Kristdemokraterna yrkar bifall till en oförändrad skatt.

Anförande nr 78

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Efter valet, innan den nya majoriteten tillträdde, hade jag ett samtal med en av stadens rektorer som var en smula bekymrad över vad den nya skolpolitiken skulle innebära. Han trodde till exempel att den nya majoriteten skulle ta lättare på skolk. Jag sade att det nog inte var på det sättet. Det arbetet kommer nog att vara kvar, sade jag lite optimistiskt. Där fick jag naturligtvis fel. Men jag sade också till honom: Jag tror inte att du behöver bekymra dig särskilt mycket för pengarna, för jag har hört Socialdemokraterna lova i valrörelsen att hela den skattehöjning på 10–15 öre som de ska genomföra ska gå till skolan. Jag lyssnade på detta och tolkade det så att det nog var på det sättet.

Jag sade detta till den här rektorn på fullt allvar. Jag trodde på varje ord som Socialdemokraterna sade i valrörelsen. Därför är jag oerhört besviken när jag nu ser att skattehöjningen blev mer än dubbelt så stor som det som Socialdemokraterna lovade och att pengarna inte alls går till skolan.

Jag ställde en fråga till Karin Wanngård tidigare, nämligen: Hur kan det vara en ambitionshöjning att genomföra den minsta ökningen av schablonerna till skolan sedan de hade makten förra gången? Schablonökningen för gymnasieskolan är 1,7 procent och för förskolan 1,8 procent. Det täcker inte ens löneökningarna. Vi har varit överens om att vi ska fortsätta på spåret att höja lärarlönerna. Sedan 2007 har lärarlönerna i snitt ökat 7 000 kronor månaden. Det är vad en snittlärare har fått mer i lön, men ska vi fortsätta på den vägen och kunna rekrytera alla de lärare som Karin Wanngård talar om måste vi fortsätta på det spåret. Men ni ser till att det blir besparingar i stället för ökningar på skolans område.

Och vart går då pengarna? Det kan vän av ordning fråga sig. Socialdemokraterna tycker att stockholmarna ska betala ungefär 800 miljoner mer i skatt. De går till de

här egendomliga projekten, det vill säga att återigen undersöka hur Slussen möjligen inte ska eller ska byggas om. När det gäller Förbifarten kommer hundratals miljoner gå till att stoppa traktorerna från att gräva i marken. Vi ska starta kommunala byggbolag. Det är en finfin idé. Förra gången vi gjorde det här i Stockholm kostade det skattebetalarna ½ miljard. Och vi ska ha kultursekreterare, inte människor som arbetar med kultur gentemot barn och ungdomar i våra stadsdelar utan människor som är byråkrater.

Jag känner så väl igen detta. Det var exakt likadant förra gången ni styrde. Det var precis samma sak. Ni höjde skatten, och när ni hade styrt i fyra år visade det sig att ekonomin ändå var ett moras.

Anförande nr 79

Borgarrådet B u r e l l (S): Fru ordförande! Vi kommer att få gott om tid att debattera skolan när vi kommer till själva budgetdebatten. Här handlar det om vilka pengar vi behöver ta in för att klara av att bedriva den verksamhet som vi vill bedriva i staden. Jag välkomnar att Folkpartiet fortsätter att vilja satsa på skolan. Det vill nämligen den nya majoriteten också. Det som förvånar mig är dock att Folkpartiet i det här läget, efter att aldrig någonsin tidigare ha tagit ut mer än 1 miljard ur Stadshus AB, helt plötsligt är beredda att ta ut betydligt mer, 1,4 miljarder.

Om Lotta Edholm menar allvar med att vilja satsa på skolan tycker jag att det naturliga vore att också vilja bidra till en seriös och långsiktigt hållbar finansiering och inte bränna de överskott som har uppstått och som vi ska vara glada att Stockholm har. Det handlar om att vara med och argumentera för att om vi ska ha den här verksamheten måste vi också vara beredda att bidra via skattsedeln.

Anförande nr 80

Borgarrådet E d h o l m (FP): Vi ska självfallet bidra via skattsedeln. Det gör vi vid vartenda fullmäktigesammanträde här. Det jag har noterat är att de pengar som ni nu tar in extra i skatt inte går till skolan. De går till helt andra saker. Ni har satt i gång mängder av olika processer och utredningsuppdrag som inte kommer att gynna stockholmarna.

Det är självklart så att man bara kan ta ut pengar ur koncernen när koncernen är välskött, och det har den varit de senaste åtta åren efter det att ni hade förstört ekonomin i Stockholms stad förra gången ni hade makten. Att man kan ta ut mycket pengar bygger på att man har sett till det är välskött från början och på att man också vågar sälja en och annan liten markplätt i andra kommuner, men det sätter ni också helt stopp för. Det kommer att leda till att det enda sättet för er att kunna få in pengar under de här fyra åren kommer att vara att höja skatten, och det kan man inte utsätta stockholmarna för år ut och år in.

Anförande nr 81

Borgarrådet L i v h (V): Kära stockholmare som lyssnar på den här debatten! Om ni lyssnar på Alliansen verkar det som om ni alla kommer att bli utfattiga och få ställa er i någon sorts kö till fattighuset. Så är inte fallet, kära stockholmare. Vi höjer

skatten med 35 öre, inte för att vi tycker att det är kul och inte av ideologiska skäl utan för att det behövs.

Vad har hänt under de här åtta åren som den här sidan har styrt staden? Ja, hur många barn går i kulturskolan i förorterna? Nästan inga. Segregationen har ökat. Familjecentraler försvann. Lever du på försörjningsstöd sitter du i husarrest och får inte åka in till staden. Detta och många andra försämringar har ni genomfört trots att ni står här den ena efter den andra och pratar om vilken bra ekonomi ni har fixat. Det är synd, kära Alliansen eller före detta majoritet, att det inte kom stockholmarna till godo utan gick till någonting helt annat.

Som tröst vill jag säga, till exempel till Per Ankersjö som är jätterädd för att hamna i ett nytt DDR, att om man har en inkomst på 70 000 blir vår skattehöjning 210 kronor mer i månaden, mina vänner. Det kanske inte svider så mycket i plånboken att lägga 200 spänn på att vi ska få en bättre välfärd i Stockholm. Det tycker jag, och det tror jag att alla stockholmare tycker.

Vi ser en segregerad stad. Vi ser en nedrustad stad för de människor som vi månar om. Vi månar nämligen om alla stockholmare och inte bara om dem som har tjocka plånböcker. Därför är jag stolt över att stå här i dag och säga att vi vågar ta ansvar för hela Stockholm och att vi vågar ta ansvar för alla stockholmare, och därför höjer vi skatten för att skapa välfärd, en bra skola, en bra miljö och i stort sett ett bra Stockholm. Vi återkommer i budgetdebatten till diskussionen om allt som vi kommer att göra under de här fyra åren, men vi höjer skatten.

Bifall till den rödgrönrosa majoritetens förslag!

Anförande nr 82

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Jag skulle säkert kunna stå här i en timme och rada upp satsningar som Alliansen har gjort för att ge en lite annorlunda bild av Stockholm än den Ann-Margarethe Livh så ofta ger.

Jag undrar var Vänsterpartiets tak för skatten ligger. När är skattehöjningarna slut? Vill Vänsterpartiet höja skatten ytterligare varje år för att varje år kunna förbättra välfärden? Hela ert resonemang bygger på att om välfärden ska bli bättre måste skatten höjas. Räcker dessa 35 öre? Ni har ju under åtta år förfasat er över varje skattesänkning, det vill säga över de 75 öre som vi har sänkt den. Då är frågan: Är ambitionen att ta tillbaka hela 75-öringen och kanske ta lite till därutöver? Eller var ligger stoppet? Is sky the limit?

Anförande nr 83

Borgarrådet L i v h (V): Jag tror jag har sagt ungefär hundra gånger från den här talarstolen att skatten inte är ett mål utan ett medel. För att vi ska kunna göra de välfärdssatsningar som vi tycker är akuta och nödvändiga kom vi fram till den här skattesatsen behövdes. Jag kan inte stå här och lova vilken skattesats vi har om två år, tre år och fem år. Alla skattehöjningar bygger på en analys och en värdering av vilken välfärd vi behöver i den här staden och vad vi behöver satsa på. Du kommer att få svar nästa år i budgetdebatten och året därpå och året därpå, Erik.

Anförande nr 84

Sten Nordin (M): Fru ordförande! Vi har ju haft några skattedebatter du och jag, Ann-Margarethe, och du har alltid negligerat den effekt som det blir för en helt vanlig stockholmsfamilj. Det har du gjort varje gång. Den här skattehöjningen handlar om 2 500–3 000 kronor på ett år. Det är väl pengar som inte är oväsentliga i helt vanligt hushåll. Det är kanske skillnaden mellan att kunna göra något extra och att inte kunna göra det.

Sedan gör du det klassiska. Du räknar upp tusen olika saker som den här skattehöjningen ska lösa. Du säger att fler barn ska gå i kulturskolan i ytterstaden. Det är ett önskemål som du och jag har gemensamt. Jag tror att det skulle vara bra, men jag tror absolut inte att ni uppnår det genom en skattehöjning. Det är helt andra saker som måste till för detta.

Vi vet ju vad ni kommer att gräva ned den här skattehöjningen i. Du själv ska ju nu ha ett mycket tungt ansvar för bostadsbyggandet framöver. En sak som ni gör i markpolitiken är att ni tänker öka bostadsbolagens vinster genom att sänka markpriserna. Dit går skattebetalarnas skattepengar med er höjning.

Anförande nr 85

Borgarrådet Livh (V): Vi har haft den här debatten ett antal gånger här, och vi ställer kanske samma frågor och ger samma svar. Det blir inga stora hål i de vanliga stockholmarnas plånböcker genom den här skattehöjningen. Man måste också se vad de får i stället. En person som tjänar 30 000 kronor får en skattehöjning på 90 kronor i månaden. Om man då har barn i skolan som får SL-kort, om man har låga avgifter i kulturskolan, om det är gratis för barn i simhallarna, om det finns kultur i stadsdelen där man bor så att man inte behöver åka in till staden tjänar man ju på detta eftersom man får ut så mycket mer av det vi gemensamt satsar. Det blir mycket mer än dessa 90 kronor som man får betala i skattehöjning.

Skillnaden mellan dig och mig, Sten, är att du tittar på vad man förlorar i plånboken medan jag tittar på vad vi får för det vi gemensamt satsar.

Anförande nr 86

Per Ankersjö (C): Fru ordförande! Tack för apostroferingen, Ann-Margarethe Livh! Faktum är, vilket jag sade i mitt anförande tidigare, att Alliansen lämnar ifrån sig inte bara ett dukat bord utan en stad i absolut toppskick. Det är en stad som går med flera miljarder i vinst och en stad som har högsta kreditbetyg i de internationella rankingarna.

Det är andra som har varit uppe här och pratat om sina borgarrådsområden under förra året, och på mitt område, miljöområdet, har vi gjort stora satsningar. Vi ligger i den absoluta toppen även där. Vi är årets klimatstad 2014. Vi har gjort stora satsningar på stadsmiljön. Det är satsningar som vi nu ser försvinner ur budgeten trots skattehöjningen. Man ska dra ned på städning, satsningar på Open streets och cykelprojekt med 90 miljoner kronor. Där finns också neddragningar på naturreservat.

Jag tror att det helt enkelt handlar om att det faktiskt inte är ett medel utan ett mål, inte minst för Vänsterpartiet, att höja skatten. Du pratar med stor passion om detta, så jag bara väntar på att du ska sälja in den här skattehöjningen med hjälp av jämförelser med chipspåsar och annat.

Anförande nr 87

Borgarrådet L i v h (V): De här chipspåsarna har vi också pratat om ett antal gånger här i fullmäktige. Jag tycker inte att det är så kul att upprepa det. Jag tycker inte att vi behöver göra det.

Du säger att ni lämnar efter er en stad i toppskick, men det är ju inte sant, Per. Du och jag lever i helt olika världar. Våra förorter är inte i toppskick. Det är stora nedrustningar i förorterna. Jag tog till exempel upp kulturen. Du ser inte röken av den i förorterna nu, till skillnad mot när vi styrde. Dessutom kallar man kultursekreterarna för byråkrater. Jag tycker att det är en otrolig förolämpning mot människor som har arbetat i våra förorter för att ge barn och ungdomar tillgång till kultur. Det är en förolämpning mot dem som arbetar med det.

Jag ska nämna en sak som är väldigt bra. Du har ju snott en hel del av våra idéer. Vi ville till exempel ha bilfria gator. Du kallar det visserligen open space – det är lite tjugigare – men det är i princip samma sak, och det ska jag ge dig cred för, Per.

Anförande nr 88

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (FP): Kära fullmäktige och Ann-Margarethe Livh! Du säger att det inte finns röken av kultur i förorten. Då skulle jag råda dig att åka en liten vända i förorten. Du säger ofta att du bor där. Då kanske du kan öppna ögonen och titta runt omkring. Bara i år har nio nya bibliotek gjorts i ordning och öppnats. Alla ligger i förorten. Nästan alla satsningar på kultur de senaste åren har skett i förorten. Jag ska berätta för dig att kulturskolan befinner sig i ett mycket problematiskt läge. Det gör att vi har ägnat särskild uppmärksamhet åt barnen i förorten, och de är ändå fler nu än vad de var när ni styrde. Vi har lyckats lite grann, men vi ska gå vidare, och därför går vi vidare med El Sistema.

Ni säger att man ska sänka avgifterna för alla barn i kulturskolan. Det är väl bara att gratulera barnen i Bromma och på Östermalm till att de ska få lägre avgift i kulturskolan, men på vilket sätt tror du att det gynnar barnen i Tensta eller Rinkeby? Det gör man genom breda, riktade åtgärder där alla får plats, och det har vi föreslagit i vår budget. Varför tog din regering bort kompensationen för barn i normen för socialbidrag? Det kan man fråga sig.

Anförande nr 89

Borgarrådet L i v h (V): Jag har inte sett er föreslå en enda selektiv åtgärd för barnen i Tensta och Rinkeby eller i andra förorter. På grund av de höjda avgifterna går mindre än 3 procent av barnen på Södra Järva i kulturskolan, och det tycker jag är ett otroligt dåligt betyg.

Du pratar om biblioteken. Vad är det som är viktigt för många, speciellt barn, som bor i förorten? Jo, att ha nära till sitt bibliotek. Vad gör ni? Ni lägger ned bibliotek.

Ni lade till exempel ned filialen i Akalla. Den var väldigt viktigt för de barn som bor i Akalla. Den lade ni ned när ni centraliserade biblioteket till Kista. Så mycket tänker ni på barnen i förorterna. Så mycket selektivt har ni satsat på barnen i förorterna. Ni har inte gjort det alls.

Anförande nr 90

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Att bygga en långsiktigt hållbar ekonomi i staden är en grund för vår gemensamma välfärd. Det bästa sättet att göra det är att fler är med och bidrar och betalar skatt. Ett långsiktigt dåligt sätt är att sälja av och använda de ändliga resurserna. Den egna försörjningen är också en grund för människors frihet. Därför är det vår bestämda uppfattning att alla människor som kan arbeta också ska få arbeta.

Arbetslösheten har ökat i Stockholm precis som i resten av landet. Det är särskilt tydligt i grupper med låg utbildningsnivå och bland unga. Skillnaden i staden har ökat markant under de här åren. Arbetslösheten bland unga har tredubblats sedan 2008, och vi vet att ungefär 13 000 unga i vår stad varken arbetar eller studerar. Under den här perioden när arbetslösheten har bitit sig fast har den då borgerliga majoriteten minskat antalet komvuxplatser med omkring 1 000 stycken.

Vi vill i stället satsa på att rusta människor med gymnasiekompetens, se till att man kan ta de bristyrken som finns och kan vara med och bidra till den gemensamma kassan och den gemensamma välfärden. För att möta det behovet krävs att man bygger ut såväl komvux som yrkesvux.

Gemensamt för Alliansens budgetar är att de visar på nedskärningar på såväl komvux och yrkesvux som på visstidsanställningarna i staden för att finansiera bristen på skatteintäkter. Det visar att man inte tror på att rusta människor med kunskap.

Jag skulle vilja rikta en fråga till oppositionsborgarrådet König Jerlmyr: Tror du att man har större möjligheter att få ett jobb om man har en utbildning? Om du också tror det, hur kommer det sig då att ni vill ta bort möjligheten för 2 000 människor att läsa och studera i vuxen ålder i Stockholm?

Jag är helt övertygad om att vår stad behöver höjda ambitioner och fler människor i arbete. Jag vill yrka bifall till finansborgarrådets förslag till skattesats.

Anförande nr 91

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Låt oss prata ungdomsarbetslöshet. Faktum är att det Stockholm vi i Alliansen lämnar efter oss har lägre arbetslöshet än vad staden hade när Socialdemokraterna hade makten under en högkonjunktur. Genom jobbtorgen har vi fått 18 000 personer, både unga och äldre, att gå från bidrag till arbete. Vi har också satsat på yrkesutbildningar. På nationell nivå har vi halverat arbetsgivaravgiften och sänkt restaurangmomsen, vilket har bidragit till sänkta trösklar för unga att få sitt första jobb. Det är ofta svårt för ungdomar att få ett meritvärde och något på cv:t efter gymnasiet och därmed ett riktigt jobb.

Ni i den nya majoriteten vill göra det dyrare att anställa unga. Ni vill ha så kallade traineejobb. Det är en gammal beprövad Ams-politik som redan har testats. Det handlar inte om några varaktiga jobb, utan de finansieras med offentliga medel. Det är inte så vi ökar tryggheten för unga och skapar fler jobb för framtiden.

Anförande nr 92

Borgarrådet **B j u g g r e n** (S): Det är intressant att du nämner jobb inom staden. Det är den metod som ni också har använt på ett mycket förtjänstfullt sätt under Hamiltons ledning. Vi vill bara öka ambitionerna för att fler ska få möjlighet att få ett cv.

Alliansen är enig om att spara ungefär 100 miljoner på komvux och tidsbegränsade jobb, och ändå räknar man fram glädjekalkyler när det gäller försörjningsstödet. Man tar helt enkelt igen den skattehöjning som vi föreslår genom att minska ambitionerna för fler jobb och genom återigen strypa de arbetslösa resurser och utan att föreslå några egna, nya satsningar mot den arbetslöshet som har bitit sig fast i Stockholm.

Anförande nr 93

Borgarrådet **K ö n i g J e r l m y r** (M): Fru ordförande! I åtta år har vi i Moderaterna och Alliansen styrt Stockholm. Vi har lett arbetet, vilket har inneburit att jobben har blivit fler. Fler har flyttat till Stockholm. Vi har också kommit överens om viktiga kollektivtrafikinvesteringar i form av nya tunnelbanelinjer, och vi har kommit överens om nya bostäder. Vi lämnar över ett miljardöverskott till den nya majoriteten och ett rekordhögt bostadsbyggande. Vi har också bidragit till att människor får lite mer pengar kvar i plånboken för att kunna bygga upp en buffert i hushållskassan. Samtidigt har vi gjort stora investeringar i miljardklassen på äldreomsorg, skola och förskola.

Stockholm är faktiskt en av Europas snabbast växande städer. Allt fler föds här, allt fler flyttar hit och allt fler väljer att leva här, och det är inte bara människor som söker sig till Stockholm, utan företag, forskning och kultur från hela världen vill komma hit. Det skapar tillväxt, innovationer och nya arbetstillfällen. Med människor följer också välfärd. En egen försörjning är viktig eftersom den skapar en trygghet och makt över sitt eget liv och sin vardag. När alla får ta del av detta skapar det också tillväxt och resurser som kan bidra med ökade medel till det vi ska finansiera gemensamt. Därför behövs allas jobb och allas arbetsinsatser.

Allt detta har inte kommit av sig självt i Stockholm. Jag har sagt det tidigare i dagens debatt. Det är tvärtom ett resultat av en stad som vill växa och som får växa. Det gäller den starka arbetsmarknaden, tillväxten, utvecklingen i stort och inte minst möjligheten att välja förskola, skola eller vårdcentral, det vill säga den verksamhet som vi känner förtroende för.

Men nu är allt detta hotat. Den nya majoriteten har gått fram med skattehöjningar trots en mycket god ekonomi. Det värsta av allt är kanske att pengar just nu slösas bort i förseningar, oenighet och genom stor osäkerhet när det gäller vår regions framtid. Varför ska det lilla hemtjänstföretaget investera personalutbildning om det

kanske inte kommer att finnas kvar? Hur ser vi på framtiden för Bromma? Allt detta kräver svar.

Det är inte bara kommunalskatten som höjs, utan vi ser nu att regeringen lägger fram en bombmatta av skatthöjningar. Det ska bli högre skatt på att anställa unga och högre skatt på att anställa äldre. Fler ska få betala statlig inkomstskatt, vilket drabbar väldigt många i Stockholm. Listan på en rad skatthöjningar om kommer att vara skadliga för Stockholm och stockholmarna kan göras mycket lång. Allt detta kommer att slå mot jobb, tillväxt och hushållens marginaler.

Mot allt detta står ett tydligt alternativ, och det är Moderaternas och Alliansens förslag som handlar om att vi investerar i bostäder, skola och kollektivtrafik utan att höja skatten. Det är att ta ansvar för Stockholm och morgondagens Stockholm, mina vänner.

Med detta yrkar jag bifall till vår reservation om bibehållen skattesats.

Anförande nr 94

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Det låter bra när du resonerar. Vi märker verkligen att vi har en ny moderat ledning i Stadshuset. Vi har en stabil ekonomi. Det har jag sagt tidigare. Men i ert budgetförslag tar ni ut 200 miljoner kronor extra från Stadshus AB. Då kan man bli lite fundersam, för den tidigare ledningen var ju så noggrann med att vi skulle ha en stabil ekonomi i Stockholm. Jag läser ert särskilda uttalande när det gäller uppföljningen av T 2:an. Det är ett gemensamt förslag från Alliansen. Där konstaterar ni att en stabil ekonomi inte har något egenvärde.

Då blir min fråga till Anna: Är de verkligen så att ni på allvar vill ta ut pengar från Stadshus AB tills det är tömt för att ni absolut inte kan finansiera saker via skatter?

Anförande nr 95

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Det där ska ses i ett längre sammanhang. Jag kan konstatera att vi har samma utdelning som tidigare år. Där är det ingen förändring.

Jag skulle vilja fråga Karin Wanngård en sak. I valet gick ni fram med ett löfte om 10 öres skatthöjning. Det blev 35 öre. Nu talar du dig varm för skatteutjämningsystemet. Du sade tidigare att det är bra att hela Sverige får leva. Vi ser inte riktigt att den höjningen på över 500 miljoner täcks upp av era skatthöjningar i dag, som kommer att slå igenom 2016. Frågan är: Hur mycket kommer ni att behöva höja skatten för att klara förändringarna i skatteutjämningsystemet?

Och om ni verkligen vill att hela Sverige ska leva, ska ni då inte göra som åtta av tio kommunaltoppar, varav väldigt många socialdemokrater, vill, nämligen att rädda Bromma? Låt Bromma vara kvar för att rädda hela Sverige och hoppa det där med det höjda, Stockholmsfientliga utjämningsystemet.

Anförande nr 96

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Fru ordförande! Jag tänker bara säga något relativt kort. Vi har haft åtta år där Moderaterna och några partier till har styrt. Under de åren har man sänkt skatten. Man har skruvat åt tumskruvorna mer och mer allteftersom. Nu när vi har suttit och arbetat med budgeten har vi kunnat konstatera att det behövs mer pengar för att göra de centrala och viktiga satsningar som behövs för stockholmarna. Därför har vi nu ett förslag på att höja skatten med 35 öre.

Vi har också en höjning på 1 öre som jag tänker nämna eftersom jag också är kyrkogårdsborgarråd. Det är en central satsning för att kunna se till att underhållet av kyrkogårdarna blir bra. Investeringarna är viktiga. Vi har ett kulturarv. Skogskyrkogården är ett världsarv som vi ska ta hand om. Det ingår också i denna satsning på 1 öre.

Med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 97

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Jag vill bara markera vår seriositet när det gäller skattehöjningar kontra skattesänkningar. Vi kan verkligen tänka oss skattehöjningar ibland. Vi yrkar bifall till förslaget att höja begravningsavgiften.

Anförande nr 98

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Jag uppskattar denna utsträckta hand över parti-gränserna.

Anförande nr 99

William Eric Viking H a h n e (SD): Fru ordförande! Sverige är ett av de länder i världen som har allra högst skatt. Trots det väljer den rödgröna regeringen att chockhöja skatterna i sin statsbudget. Och som om inte det vore nog för oss stockholmare vill den rödgrönrosa majoriteten här i Stadshuset även höja kommunalskatten. Trots att vi svenskar är ett av de folk som sliter och släpar allra mest och har en fruktansvärt hög skatt vill de rödgröna med en dräpande dubbelstöt höja skatterna både på nationell nivå och på kommunal nivå för oss här i Stockholm.

Det är så uppenbart att den höga skatt som vi betalar inte står i någon som helst rimlig proportion till den välfärd som vi får tillbaka. Trots att vi betalar så fruktansvärt mycket skatt är kvaliteten på skolmaten och maten till de äldre under all anständighet. Trots att vi betalar så fruktansvärt mycket skatt har vi en enorm bostadsbrist som tvingar unga att bo hemma hos mamma och pappa långt in i vuxen ålder. Trots att vi betalar så fruktansvärt mycket skatt är förskolegrupperna fullproppade, skolklasserna för stora, poliserna och sjuksköterskorna för få, vårdköerna för långa och så vidare.

När man bläddrar igenom de rödgrönrosas budget för att se vilka satsningar som ligger till grund för att vi stockholmare ska betala ännu mer i skatt vet man inte om man ska skratta eller gråta. Satsningar som kommer stockholmarna till del lyser med sin frånvaro. Däremot kan man läsa att det satsas på så kallade papperslösa flyktingar eller, med andra ord, illegala invandrare. Det satsas också på så kallade EU-

migranter eller, med andra ord, tiggande romer. Det satsas på utökat flyktingmottagande, det satsas på ensamkommande flyktingbarn, det satsas på genusbudgetering, genusanalyser, genuspedagogik, hbt-certifiering och mångfaldsplaner. Allt detta satsas det på, och allt detta ligger till grund för att de rödgrönrosa tycker att vi stockholmare ska betala ännu mer i skatt. Jag tycker att det är löjeväckande.

Vi i Sverigedemokraterna yrkar avslag på den föreslagna skattehöjningen.

Anförande nr 100

Borgarrådet B r i n c k (M): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att gratulera majoriteten. Det är väldigt roligt att ni har kunnat komma överens om någonting. För var dag som går blir det allt tydligare vilken bedrift det måste ha varit. Sedan var det naturligtvis en lågoddsare att det ni skulle komma överens om var att höja skatten, för det gör ni ju alltid, men det får vi väl finna oss i.

Jag tror att vi måste klargöra några saker. Erik Slottnér och andra har förtjänstfullt varit inne på detta tidigare. Den här skattehöjningen behövs inte. Stadens ekonomi är extremt god. Det har även finansborgarrådet, som inte är i salen, erkänt vid flera tillfällen. Vi har ett överskott på nästan 2 miljarder. Stockholms ekonomiska situation är stabil och stark.

Vi sänkte skatten med sammanlagt 75 öre mellan 2006 och 2014. Vi kunde ändå göra satsningar. När vi blickar tillbaka till perioden innan dess, som ju var den senaste gången som det här gänget i en något annan konstellation satt vid makten här, ser vi ett mönster. Ni höjer skatten, men ni lyckas ändå inte göra några satsningar.

Frågan är varför det här är så viktigt. Var finns de principiella poängerna? Det är ju en skillnad, som många från både sidor har varit inne på tidigare, på vår syn på skatt och vår syn på pengar. Er grundläggande inställning är: Allt ert är vårt. Vi vet bättre än människor hur pengar ska användas. Vi plockar ut lite extra. Det kan ju hända att vi behöver det. Vi kan inte låta människor bestämma och ha rådighet över sin egen ekonomi för det kan ju hända att de bestämmer fel.

Det är sedvanlig vänsterpaternalism. Vi har sett den förr. Vår inställning är att människor måste få behålla så mycket som möjligt. Det ökar människors frihet, deras manöverutrymme och deras möjlighet att göra viktiga livsval själva. Vår uppgift är att erbjuda verksamheter av högsta möjliga kvalitet, men vi ska inte uttaxera mer i skatt än vi behöver för att kunna göra det eftersom det inte är våra pengar. Det är människors egna pengar som de har tjänat ihop.

Nu räcker det inte med dessa 35 öre. Ni vill ju höja skatten ännu mer, och det har ni också flaggat för i något slags för-säkerhets-skull-resonemang. Utjämningsystemet kommer i vanlig ordning att drabba Stockholm hårt. Det gör det ju alltid när det förändras. Man bör väl också hålla i minnet att det inte är hela Sverige som ska leva på grund av utjämningsystemet eftersom det mesta av pengarna i systemet går till västra Götaland och Malmö och inte alls till glesbygden. En kommunalskattehöjning drabbar alla. Den drabbar inte bara höginkomsttagare. Den drabbar alla.

Sedan har jag faktiskt en fråga om det här med höjningen av begravningsavgiften, som man över huvud taget inte motiverar. Den behövs inte heller. Kyrkogårdsförvaltningen har en utmärkt ekonomi. Man kan fråga sig om detta är en förberedelse för en kommande gemensam begravningsavgift som kommer att bli väldigt mycket högre. Det är det kanske, men då vore det hederligt att säga det. Ni höjer för att ni kan, precis som vanligt.

Det mesta av detta kommer tillbaka i budgetdebatten om ett par veckor, men det finns ett par saker jag måste säga. Det gäller detta att pengarna ska gå till skola och äldreomsorg. Det kommer de inte alls att göra. Skattehöjningen täcker ungefär kostnaden för förseningen av Förbifarten. Det är ett rätt högt pris att betala.

Jag yrkar bifall till vår reservation.

Anförande nr 101

Borgarrådet B u r e l l (S): Fru ordförande! Borgarrådet Brinck raljerar här över att den nya majoriteten har kommit överens. Då vill jag bara uttrycka en stillsam undran över hur det kommer sig att de fyra allianspartierna, som har haft åtta år på sig att trimma ihop sig, inte har lagt fram ett gemensamt budgetförslag.

Anförande nr 102

Borgarrådet B r i n c k (M): Vi har, till skillnad från er, i opposition kommit överens om att lägga fram var sitt budgetförslag.

Anförande nr 103

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Det låter på dig, Cecilia, som om ingenting händer med dessa pengar. Det finns ett otal satsningar som behövs just därför att ni har slimmat och skruvat åt. När det gäller kyrkogårdsnämnden är det en speciell fråga. Det står där att det behövs ett ökat underhåll. Ni har haft som mål att ha så låg kyrkogårdsskatt som möjligt. Om du går runt på Stockholms kyrkogårdar och tittar hur det ser ut och vad som behövs kan du märka att det är ett stort behov av ökat underhåll.

Anförande nr 104

Borgarrådet B r i n c k (M): Nu är ju kyrkoskatten en helt annan sak än begravningsavgiften. Det kanske vi ska hålla reda på. Kyrkoskatten uttaxeras gudskelov inte av Stockholms stad. Jag går rätt ofta omkring på Stockholms kyrkogårdar och finner dem vara i utomordentligt gott skick.

Anförande nr 105

J a c o b H a g n e l l (SD): Fru ordförande! Jag finner det anmärkningsvärt att man väljer att genomföra den här skattehöjningen trots goda finanser i Stockholms stad. Det är lite märkligt. Tidigare talare har nämnt att skälet till skattehöjningen är ideologiskt.

Därmed vill jag yrka avslag på skattehöjningen.

Anförande nr 106

S i s s e l a N o r d l i n g B l a n c o (FI): Som sades tidigare är en skattesats inte ett mål utan ett medel. Det är ett medel för att skapa den stad som vi vill ha. Vi vill ha en stad präglad av en stark välfärd som kommer alla till del, en stad fri från diskriminering där alla kan färdas väl genom livet, en stad där alla har råd att bo och där ingen som söker skydd från våld nekas stöd på grund av att det saknas resurser.

Genom att stärka stadens ekonomi kan vi bland annat dubbla anslagen till kvinnojourerna, öka det förebyggande arbetet och skapa en jämlik stad med en välfärd att lita på.

Därför yrkar jag givetvis bifall till kommunstyrelsens förslag till skattesats.

Anförande nr 107

R a n a C a r l s t e d t (S): Ordförande, fullmäktige! Det känns verkligen roligt att äntligen få gå upp i den här talarstolen och yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Jag gör det därför att jag vet att den nya politiken innebär höjda ambitioner för våra verksamheter i staden. Jag gör det därför att jag vet att det innebär ökade resurser till socialtjänsten till fler socialsekreterare som kan få en chans hålla de lagstadgade tidsgränserna för utredningar om barn som far illa. Det innebär att vi kan förbättra socialsekreterarnas arbetssituation så att de kan orka med och ha tid till förebyggande och uppsökande arbete. Jag gör det därför att jag vet att det är vad socialtjänsten i Stockholm behöver.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 108

D e n n i s W e d i n (M): Fru ordförande! Ni kanske minns hur det lät i valrörelsen från Socialdemokraterna: Inga skattehöjningar för vanligt folk.

Här står vi. Det är första försöket för en rödvinrödgrönrosa majoritet att visa vad den går för. Tror ni att de skäms? Jag tror faktiskt inte att de gör det för en sekund. Jag tror att de sitter här och njuter varenda en av dem.

Låt oss börja med de nationella skattehöjningarna. Det blir högre skatter och avgifter för unga anställda med nästan 10 miljarder år 2015 och nästan 20 miljarder 2016 och framöver. Det blir dyrare att arbeta genom att man trappar ned jobbskatteavdraget med nästan 2,5 miljarder varje år. Det blir högre skatter och avgifter med 1,5 miljarder för att anställa äldre. Regeringen höjer skatter på jobb och tillväxt 40 gånger mer än vad den satsar på företagande.

Den fryser dessutom Förbifart Stockholm under tiden som den förhandlar fram en finansieringslösning. Man var oförberdda. Det är alldeles uppenbart. Man var inte överens. Det är alldeles uppenbart. Nu står bygget still fram till den 1 maj, och då ska frågan vara utredd och klar. Det är inte gratis. Det sägs att det stillastående bygget har utgifter på 4 miljoner kronor varje dag. Det blir drygt 700 miljoner på ett halvår. Majoritetens höjning på 35 öre, som vi ska fatta beslut om i dag, beräknas ge skatteintäkter till staden på omkring – vill ni gissa – 700 miljoner kronor.

Det är inte bara så att skattepengar till Stockholms utveckling slängs i väg, utan ni har mage att höja skatten och försöka koppla det till att det skulle handla om välfärdens kvalitet. Inget kunde göra mig mer upprörd. Ni ger äldre och barnfamiljer mindre att leva på. Ni låter människor fylla ut redan grävda gropar för pengarna. Tillåt mig vara den första att berätta att ni bara gräver er egen grop, och den börjar bli väldigt djup.

Alliansen sänkte skatten med totalt 75 öre och har samtidigt kunna bygga upp en stark ekonomi och öka anslagen till välfärden flera år i rad. Staden beräknas göra ett överskott på 2 miljarder kronor 2014. Kom inte med era igenfyllda gropar och nya kanslier, utskott och råd för 12 miljoner kronor och hävda att ni satsar mer på välfärden genom detta. Det här är pengar som går rakt ut till någonting annat.

Moderaternas förslag till budget för 2015 prioriterar äldreomsorgen, skolan och sociala verksamheter, det vill säga stadens kärnverksamheter. Det är jag stolt över. Ni kastar bort andra människors pengar. Ni njuter av det. Våra välfärdssatsningar står mot ert slöseri.

Bifall till Moderaternas reservation i kommunstyrelsen om en bibehållen skattesats!

Anförande nr 109

J o n a s N i l s s o n (M): Fru ordförande! Journalister ställer ofta frågan efter modellen: Hur är läget? Vad händer nu? Hur blir det sedan? Man skulle i det här sammanhanget också kunna fråga sig: Hur var det då? Vad gjorde de? Hur gick det?

Jag har inte gått längre tillbaka än till 1998. Mellan 1998 och 2000 var det alliansstyre. När man specialstuderar alla stadsdelar ser man att socialbidragen sjönk med mellan 7 och 15 procent. Sedan kom en ny period, mellan 2002 och 2004. Då var det vänsterstyre igen, och socialbidragen ökade i stället i stadsdelarna med mellan 5 och 22 procent. En stadsdel hade faktiskt uppemot 40 procent. Det kan ha varit ett statistiskt fel när det blir på det sättet, men man vet aldrig. Mellan 5 och 22 procent ökade alltså socialbidragen med. 15 personer förtidspensionerades i Stockholm per dag. Sedan blev det alliansstyre igen i två perioder, 2006–2014. Då sjönk som regel socialbidragen igen. 2006 var socialbidragen på 1 150 000 000 kronor. 2014 är de på en bra bit under 1 miljard. Vi har alltså pressat socialbidragen med mellan 15 och 20 procent överlag från de här åren.

Detta har vi gjort samtidigt som Stockholm har växt med 120 000 personer. Jobben har samtidigt ökat med 100 000 i Stockholm. Socialbidragen är lägre än på flera decennier.

Låt oss återvända till de frågor som jag inledde med. Hur är läget? Det är väl bättre än på länge, kan man säga – i alla fall bättre än på flera decennier, även om man alltid ska kunna bli bättre. Vad händer nu? Man höjer skatterna. Hur blir det sedan? Det blir högre skatter när man höjer skatterna. Det blir sämre jobbförutsättningar, och därmed blir det fler personer utanför sysselsättningen. Då blir det högre socialbidrag.

Ni kommer att behöva den skattehöjning som ni föreslår. Men frågan är om det inte är just skattehöjningen som gör att ni kommer att behöva skattehöjningar och högre socialbidrag. Ni får helt enkelt högre kostnader. Det vore väl ändå bättre att titta tillbaka ett antal perioder och se vad som händer. När man höjer skatterna blir det mer socialbidrag. När man sänker skatterna och försöker få till jobbförutsättningar blir det lägre socialbidrag.

Varför kan ni inte gå tillbaka till era rötter och omfamna arbetslinjen igen, som ni gjorde på 50- och 60-talet? Varför har ni blivit ett bidragsparti? Varför fortsätter ni inte att vara ett jobbparti – ett parti för jobb och sysselsättning? Det är väldigt egendomligt och hemskt sorgligt. Nu ska vi tyvärr behöva uppleva detta i Stockholm igen med ökade socialbidrag. Det är precis vad historien har visat. Högre skatter ger bara högre socialbidrag.

Anförande nr 110

Borgarrådet **L i n d h a g e n** (MP): Jag presenterar här min borgarrådssekreterare Tyra, som hjälper mig att hålla koll på barnperspektivet i mitt uppdrag som socialborgarråd.

Jag vill bara kommentera detta något. Jag tycker att det var en oerhört förenklad analys. Även om det ibland är väldigt enkla analyser i politiken kanske denna ändå tog priset. Om man resonerar på det sätt som du gör tänker jag att vi borde ha noll i skatt, och då kommer alla att ha ett arbete. Riktigt på det sättet tror inte jag att ekonomin fungerar.

Jag tror att det är oerhört viktigt att ha starkt fokus på arbete. Jag känner mig trygg i den nya majoritet som finns här. Det handlar också om att se till att människor har goda förutsättningar att få ett stöd om man behöver det. Jag känner att en av de absolut viktigaste prioriteringarna för oss är att se till att människor som faller mellan stolarna får det stöd de behöver. Så har det inte sett ut alltid i Stockholm. Det finns stora utmaningar när det gäller till exempel att ge stöd till utsatta barn. Det är en av de viktiga prioriteringarna när det gäller den här strategin.

Anförande nr 111

J o n a s N i l s s o n (M): Det må vara förenklat, men det är lite så det blir i debatter. Jag kommer ihåg min första budgetdebatt, då Roger Mogert stod här och varnade för 13 procent högre socialbidrag med alliansstyre. Det blev precis tvärtom; vi lyckades sänka socialbidragen med så mycket som Roger Mogert hotade att de skulle öka med bara för att det var alliansstyre.

Man kan tala mycket om det här, men det är tydligt att varje gång Socialdemokraterna har styrt med vänsterpartner har socialbidragen ökat radikalt på ett rätt otäckt sätt. Det är inte roligt med ökade socialbidrag, utan det är otäckt. Varje gång Alliansen har styrt har socialbidragen sjunkit och det har blivit fler jobb. Det är bara att gå tillbaka och titta i läggen.

Anförande nr 112

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (M): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag är Brommabo, och jag är född och uppväxt nära Sveriges tredje största flygplats, Bromma. För mig är flygplatsen också en del av Brommas identitet. Självklart ska vi fullfölja avtalet om Bromma till 2038 eftersom det utgör ett viktigt nav i regionen och i hela landet både för näringsliv och för kontakter mellan vänner och anhöriga.

Sju av tio stockholmare vill behålla Bromma flygfält, enligt en genomförd Sifoundersökning under oktober. Även bland MP:s väljare är det lika många som vill ha kvar flygplatsen som vill stänga den. 94 procent av de största företagen vill behålla flygplatsen, liksom åtta av tio kommundöpare. Det börjar bli besvärande att i varje mandatperiod höra ständiga hot om nedstängning av flygplatsen. Framtidens Stockholm behöver en flygplats i stadsnära läge. Vi måste kunna bejaka fler olika trafikslag för att möjliggöra resor, kontakter och affärsutbyten på ett smart och flexibelt sätt. Om vi ska tala om att någonting håller på att gå sönder ska vi tala om Bromma flygfält, som binder ihop och krymper avstånd mellan staden och hela landet och som håller ihop befolkning och näringsliv.

Handelskammaren har beräknat att en nedläggning av Bromma äventyrar 24 000 jobb runt om i Sverige, varav 18 000 utanför Stockholm. Vi ska inte stoppa motorn till landets och Stockholmsregionens arbetsmarknad och ekonomi. Följden blir att skatteintäkterna minskar och kassan sinar. Det blir inte heller bättre av att man skjuter Förbifarten på framtiden. Förseningskostnaderna blir, som vi nyss har hört, 4 miljoner per dag eller 700 miljoner till maj 2015.

Vi behöver lägga till de mångmiljonbelopp i skadeståndskrav som det kostar att bryta ingångna avtal. Samtidigt ska majoriteten här nu i kväll fatta beslut om en skattehöjning för stockholmarna på ungefär motsvarande storlek som notan för den stoppade Förbifarten och delar av skadeståndskostnaderna. Det är ett skrämmande slöseri.

Använd pengarna till kvalitetsförbättringar inom skola, äldreomsorg och mycket annat, och behåll nuvarande skattenivå! Er politik ger minskad rörlighet, fler arbetslösa och ökade kostnader för staden. Det blir återkommande skattehöjningar som en följd av den felaktiga politiken.

Vi står fast vid våra beslut, som behövs för Stockholms framtida tillväxt. Bygg Förbifarten! Utveckla Bromma flygfält! Påbörja byggandet av 40 000 bostäder 2018! Prioritera våra kärnverksamheter – skola, äldreomsorg och sociala verksamheter!

Jag yrkar bifall till reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 113

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Jag tänkte bara ta upp den första delen, om Bromma. Jag undrar vad detta egentligen har med skattesatsen att göra. Det är en helt annan utveckling som diskuteras. Jag skulle också önska att det fanns någon känsla för källkritik när det gäller rapporter från moderat håll.

Anförande nr 114

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (M): Det är klart att det har med skattesatsen att göra. Bara det här gör att man blir lite förskräckt – ni har inte upptäckt att det har med skattesatsen att göra hur det går med Stockholms näringsliv och hur det går med våra kontakter med företag ute i landet och inom regionen! Det tycker jag är väldigt viktigt.

Dessutom skulle jag vilja säga att under den stund som vi har diskuterat och debatterat här – drygt en timme – har det kostat 170 000 kronor. Så mycket är det som tickar för en stoppad Förbifart. Jag tycker att det är slöseri med skattebetalarnas pengar, och jag tycker att det är fruktansvärt otillständigt.

Anförande nr 115

R i k a r d W a r l e n i u s (V): Jag vet inte hur många gånger jag har hört i kväll att den stoppade Förbifarten kostar 4 miljoner kronor per dag och att det ska landa på ungefär 700 miljoner kronor. Annie Löf har sagt 1 miljard, och Stockholms handelskammare har tydligen sagt 2 miljarder. Om man är intresserad av frågan rekommenderar jag att man prenumererar på det nyhetsbrev som Trafikverket sänder ut om Förbifarten några gånger per år. I gårdagens upplaga av detta nyhetsbrev har Trafikverket självt uppskattat kostnaden. Den landade då på någonstans runt 170–260 miljoner kronor. Det är ungefär en fjärdedel av den summa som här figurerar, ca 1 miljon per dag. Man kan fortfarande tycka att det är mycket pengar, men då är det regeringen man ska klaga på. Det är den som har fattat beslutet.

Dessutom kan jag tycka att det finns ett större problem i botten, nämligen att vi behöver mer pengar till att bygga ut kollektivtrafik. Det är detta förhandlingen ska handla om – trängselskatterna och det faktum att ni tog alla inkomster från trängselskatterna till vägar och inte till kollektivtrafik.

Anförande nr 116

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (M): Jag kan bara upplysa om att det är ungefär på samma sätt med argumentationen för Bromma flygfält; givetvis underlättar stimulanser när det gäller jobb och företagande i hela regionen och i hela Sverige. Men vi har också en kraftigt underdimensionerad infrastruktur sedan ungefär 25 år tillbaka. Vi diskuterade då i den här salen Västerleden, som sedermera stoppades. De som kan sin historia vet vilka som gjorde det.

Nu, 25 år senare, har vi en ännu större trafikinfarkt. Jag talar nu om de nordvästra delarna, som jag känner bäst till. Vi har Mälaröarna och E18, som mynnar ut vid Ulvsundaleden. Det är en trafikinfarkt utan dess like nu 25 år senare. Och så stoppar man Förbifarten! Jag tycker att det är skrämmande.

Anförande nr 117

K a r i n G u s t a f s s o n (S): Ordförande, fullmäktige! Jag tror att vi alla i den här staden är överens om att Stockholm är en helt fantastisk stad. Jag tror också att vi alla är överens om att vi är stolta över vår stad och den verksamhet som finns här. Vår stad står inför den fantastiska utmaningen att den växer. Vi blir fler stockholmare. Det är fler personer som vill bo här i vår stad – personer som flyttar hit

från hela vårt land, från övriga Europa och från resten av världen. Det är helt fantastiskt! Det föds fler barn, och i stora delar av vår stad blir det fler barn i förskolan. År 2030 förväntas det vara ca 30 000 fler elever i skolan i vår stad. Det är också helt fantastiskt!

Detta ställer naturligtvis krav på oss i den här salen. Vi behöver möta alla de som vill bo i vår stad. Vi behöver bygga bostäder som det går att efterfråga även för dem som inte har miljoner på kontot. Vi behöver bygga förskola för att möta kraven bland alla dessa Stockholms småbarnsföräldrar. Vi behöver bygga skolor för att kunna ge fler stockholmare som är barn och ungdomar en god utbildning.

Det är någonstans i denna utgångspunkt som jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 118

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! Jag tänker att man som utomstående betraktare måste vara lite förvånad över den här debatten, inte minst över de bröstoner som har hörts i medierna. Det tog inte många dagar innan all eventuell statsmannamässighet rann av borgerligheten i Stockholm. DDR-Sverige är tillbaka, utropade någon. Jag känner det som om vi har gått tillbaka till förra seklet, ropade en annan.

Man vill ställa frågan: Vad är det då som har orsakat detta raseri, dessa förtvivlade rop i falsett och denna fruktan för ett Stockholm i fullständigt förfall? Jo, det är 3 ½ promilles skattehöjning. Det är vad som kastar oss ett sekel tillbaka i tiden och som ger doften av DDR och smaken av Nöt-Crème. Det är tydligen detta som är gränsen – om jag har förstått det rätt – mellan valfrihet och barbari. Det är alltså så att det första steget på vägen mot trälldom är att vi får samma skattesats som Täby. Och världen skälvde, kamrater!

Jag måste i sammanhanget säga att det är tur att vi inte landade på 40 öres skattehöjning. Vilka liknelser hade ni då haft att ta till? Jag tänker mig: Från Ropsten vid Östersjön till Skärholmen vid Mälaren har en järnridå sänkts över staden. Eller vad skulle ni göra?

Det lustiga med detta är inte bara er brist sinne på sinne för proportioner. Jag har tittat lite på era budgetar. Vi ska inte diskutera det nu, men flera av er ser ju också själva behovet av att öka intäkterna för att stärka välfärden. Det framgår av era budgetar. Ni ökar bara uttaget i koncernen ytterligare. Ni visar att det behövs mer pengar till välfärden; det framgår av era budgetar.

Ordförande, fullmäktige! Jag vill nog hävda att 3 ½ promilles skattehöjning inte är en återgång till DDR eller förra seklet. Det är inget annat än en pragmatisk lösning för att möta behoven, för att öka byggandet, för att utveckla välfärden och för att stärka kulturen.

Bifall till finansborgarrådets förslag!

Anförande nr 119

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Det är faktiskt som att gå tillbaka till förra seklet. Anledningen till att jag engagerade mig politiskt var att jag inte kunde välja skola. Det var politiker och tjänstemän som valde åt mig. Vi riskerar att få samma situation igen när man både från Stockholm och från nationell nivå nu försvårar och hotar LOV-reformen. Man återtar verksamheter som är välfungerande till kommunal regi. Vi ser ett haveri när det rör Bromma och en tvärnit när det gäller Förbifarten. Slussen har blivit en återvändsgränd.

Ni förde fram en lång rad löften till väljarna inför valet för att direkt efter valet återta samtliga. Man kan tala om starka ord. Det rätta ordet för att beskriva vad som har hänt nu är en kraftig baksmälla för Stockholms väljare.

Anförande nr 120

Borgarrådet M o g e r t (S): Vad ska man säga? My point exactly! Ni saknar fullständigt sinne för proportioner. Ni står och talar om 3 ½ promilles skatthöjning, och det är haveri, baksmälla och katastrof efter 37 dagar vid makten. Vad ska ni göra de andra fyra åren om detta trauma har inträffat redan efter 37 dagar?

Anförande nr 121

P e r A n k e r s j ö (C): Fru ordförande! Jag uppskattar att du åtminstone är en av dem som har snappat upp mina populärkulturella referenser, Roger. Vi talar snarare om Nöt-Crème än om DDR, även om jag hörde att du sade doften av DDR. Eller så sade du doften av Nöt-Crème; jag hoppas att det var det senare.

Skämt åsido – jag tycker att det är lite trist att du raljerar över det faktum att ni med tvång tar mer pengar från stockholmarna. Jag tycker att man ska ha lite mer respekt när man talar om detta faktum. Jag tror att detta någonstans grundar sig i att vi har lite olika syn på det här. Detta är pengar som människor har tjänat in och jobbat hårt för. Det är inte pengar som tillhör dig och mig att ha kul för här i salen, utan det är pengar som i största möjliga mån hör hemma vid köksbordet.

Man kan behöva ta ut skatt, och man kan också behöva höja skatt. Jag tycker att det är ganska irrelevant att jämföra med kommuner som har en bråkdel av Stockholms invånarantal och en bråkdel av våra förutsättningar. Det är synd att du raljerar över detta faktum, för det kräver lite mer respekt än så.

Anförande nr 122

Borgarrådet M o g e r t (S): Jag har stor respekt för skattebetalarna i Stockholm. Jag tycker inte att man ska ta lättsinnigt på skattesatsen. Man ska tala om detta efter en analys. Jag gillade anslaget i ditt första inlägg, där du sade att vi ska vara beredda att också höja skatten. Vi väntar väl på att få se detta hända, dock.

Jag känner dock mindre respekt för de proportioner ni låter detta ta. Du talar om principer. Det är det du gör när du säger att det principiellt är felaktigt att ta medborgarnas pengar. Då måste väl samma princip gälla i Täby som i Stockholm? Då är de väl planekonomer i Täby också, rimligtvis. Det är samma skattesats där som

den som här är en väg till trældom, vilket väl är en av dina andra populärlitterära referenser.

Anförande nr 123

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Det som oroar mig framför allt är att ni nu föreslår en höjning av skatten med 35 öre – det är ganska mycket och en stor skattehöjning ett år – i ett läge när vi presenterar ett överskott på 2 miljarder kronor för att finansiera välfärden. Då undrar jag vad som händer i nästa lågkonjunktur, när vi inte kan uppvisa de här överskotten, när ekonomin inte rullar på riktigt lika bra och när sysselsättningen inte ökar lika mycket. Hur mycket kommer ni då att höja skatten vid nästa lågkonjunktur?

Jag ställde lite av samma fråga till Ann-Margarethe Livh, och hon kunde inte svara. Jag kan förstå att ni inte kan det, men det är klart att detta oroar oss från Alliansen. Vi tror att det här bara är början.

Sedan kan man undra vad som har hänt sedan valet. Det har gått två månader nu. Ni gick till val på en höjd skatt med 15 öre. Nu höjer ni den mer än dubbelt så mycket som ni gick till val på. Vad är det som har hänt under oktober och november, egentligen? Det var lite Förbifart och annat.

Du jämför med Täby och ställer en fråga om det. Då vill jag ställa en fråga om Göteborg: Vill du ha samma skatt som Göteborg?

Anförande nr 124

Borgarrådet M o g e r t (S): Nej, jag vill alltså ha ungefär samma skatt som i Täby. Jag trodde att det framgick av det underlag som är utskickat. Det är det vi diskuterar här.

Det är väl rimligt att vara orolig för vad som händer i den här staden i en lågkonjunktur. Det tycker jag att vi alla ska vara. Jag tycker speciellt att ni ska vara det, för ni höjer också intäkterna i er budget. Skillnaden är att ni låtsas att man kan göra det utan att det får några konsekvenser för någon. Ni naggas ännu mer på det egna kapitalet. Det är klart att man kan göra så i opposition, men i realiteten delar ni vår analys: Det behövs mer pengar till välfärden. När man styr och måste ta ansvar är detta det rimliga sättet att göra det på.

Anförande nr 125

M e r v i M ä k i n e n A n d e r s s o n (S): Ärade ledamöter, presidium! 35 öre – vi kommer tillbaka till den satsen igen. Vad kan man göra med 35 öre? Inte mycket. Den minsta monetära enheten i dag är som bekant en krona. Det var länge sedan man kunde köpa någonting för den lilla pengan. Vad vi gör är att vi sätter 35 öre i ett större sammanhang för att se storheten i förslaget. Väldigt lite kan göra stor skillnad – 194 miljoner kronors skillnad, på ett ungefär. Detta är ytterst en fråga om ambition – en önskan att förbättra och utveckla det samhälle vi lever i och att vilja mer.

För vem av oss kan säga att vi absolut inte vill ha mer resurser till äldreomsorgen, högre personaltäthet och bättre arbetsvillkor för stadens anställda? Kan någon i den här salen verkligen vara emot fler lärare i skolorna, mindre elevgrupper, fler specialpedagoger och ökad måluppfyllelse i skolan? Kan det vara dåligt med hållbart resande, säkra skolvägar, bättre framkomlighet, ökad jämställdhet och mångfald, trygghet i ytterstaden, fler platser och lägre avgifter i kulturskolan eller fler bibliotek? Nej, jag tror inte det.

Förlåt mig – jag önskar inte att raljera! Jag är nämligen fullt och fast övertygad om att var och en av oss som ger sig in i politiken när en innerlig önskan att förbättra, och inte försämra, samhället. Vi i majoriteten – det är väldigt trevligt att få säga så igen – har en lista på de förbättringar och den utveckling vi vill nå för stadens räkning och har gjort en ekonomisk kalkyl över detta. En av delarna i den är en skattehöjning på 35 öre.

Jag vill inte heller jaga några chipspåsar, ostron eller vad det nu kan vara för att illustrera kostnader. Jag tycker att det är ovärdigt i sammanhanget, och jag tror att vi kan använda tiden till bättre saker i den här salen. Men jag vill framhålla att jag visserligen har stor respekt för teorin om fjärilseffekten – ni vet det där om att om en fjäril fladdrar med vingarna på den ena sidan av jordklotet bildas en tsunami på den andra sidan. Men jag tror faktiskt inte att det är så på riktigt, utan det är mer i talarstolens förlovade värld och på den lite lätt sensationslystna politiska arenan, långt ifrån både din och min vardag, som en skattehöjning på 35 öre kan ödelägga privatekonomin för stadens medborgare, förorsaka massarbetslöshet och skjuta stadens finanser i sank.

Ärade ledamöter, presidium och hårt arbetande mötessekreterare! Tack för er tid! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag på skattesats inför 2015.

Anförande nr 126

Borgarrådet L i n d b l o m (V): En stad i absolut toppskick, säger ni. Men medarbetarna ute i stadens verksamheter känner inte riktigt igen sig. Faktum är att personalen inom hemtjänsten går på knäna. Biståndsbeslut för hemtjänst ligger visserligen fast. Men antalet minuter det ska ta att till exempel hjälpa någon att duscha, laga mat eller ta en promenad skärs hela tiden ned. Biståndsbedömningen för vård- och omsorgsboenden och servicehus har blivit allt striktare de senaste åren, vilket tvingar 90-åringar att bo hemma trots att de känner oro och social isolering och trots att de uttryckligen vill kunna flytta till ett tryggt och äldreanpassat boende. Socialsekreterarnas och biståndshandläggarnas arbetsvillkor är så pass pressade att man larmar offentligt om att man inte kan leva upp till lagstiftningens intentioner.

Vi höjer inte skatten för att det är roligt, utan för att vi behöver stärka den gemensamma välfärden för att bygga en hållbar och jämlik stad. Och vet ni – stockholmarna håller med oss. De är beredda att bidra till den gemensamma välfärden. Det ser vi inte minst här i salen. Känns det lite tomt i bänkarna? Det beror på att Moderaterna tappade tio mandat. Stockholmarna vill se förändring; de vill se en stad som hänger ihop.

Anförande nr 127

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Det här är intressant. Just när Roger Mogert har sagt att vi ska undvika överord och starka begrepp kommer Clara upp och svartmålar det mesta som vi nu ser i Stockholm.

Jag har en fråga. Vi hade en debatt om budget för bara något år sedan, när Vänsterpartiet stod här i talarstolen och sade: Allt under 60 öre i skatthöjning är en låg ambition med välfärden. Jag vill givetvis följa upp detta när jag ser att man nu går fram med en skatthöjning på 35 öre. Tycker Vänsterpartiet att man nu har låga ambitioner med välfärden i den här budgeten? Och vad tycker man är rätt nivå på skatthöjningen för att ha en hög ambition?

Anförande nr 128

Borgarrådet L i n d b l o m (V): När det gäller socialsekreterarnas arbetsvillkor, till exempel, är det så att personalstrategiska avdelningen under kommunstyrelsen har initierat ett projekt för att förbättra dessa. Det initierades under er. Skillnaden är att vi kan tillföra 20 miljoner för att faktiskt öka personaltätheten. Det stora problemet för socialsekreterarna och biståndshandläggarna är att de är för få, vilket gör att nytexaminerade studenter från Sopsis är tvungna att ta många och tunga ärenden. Där har vi en skillnad.

Du vet precis lika bra som jag att detta är en förhandlingsfråga. Vi gick in med våra 60 öre, men sedan finns det tre fyra partier – eller hur många vi nu är – som ska förhandla om den faktiska skattesatsen. Där var vi tvungna att kompromissa. Den dag vi har 50 procent kommer jag att få mina 60 öre.

Anförande nr 129

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Den dagen borde många stockholmare bäva för, skulle jag vilja säga.

När det gäller hemtjänsten är det intressant att se att ni inte har sagt något mer än någon annan om att man ska se över hur det nya ersättningssystemet fungerar. Jag noterar också att ni har föreslagit en mindre höjning av hemtjänstpengen än vad vi har gjort.

När det gäller äldreboenden har ni gått ut och sagt att ni har en garanti. Men det handlar bara om att om man bor tre trappor upp kan man få flytta till bottenvåningen. Vi har föreslagit att man ska få servicehus om man har fyllt 85 år och så önskar. Ni slår er för bröstet och säger: Nu ska det bli jättebra! 35 öre räcker inte till det.

Bäva månede Stockholmare den dag ni får full makt – usch, så hemskt!

Anförande nr 130

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Nu ska jag andas och vara lugn... Om man jämför med förra årets budget tillför vi 170 miljoner kronor mer till äldreomsorgen. Vi höjer hemtjänstpengen för att kunna öka bemanningen. Vi satsar på generösare biståndsbedömning vad gäller boenden. Vi satsar på sociala mötesplatser och på föreningslivet för att motverka ensamhet. Vi tar hela kostnaden för digitalisering av

trygghetslarmen för att de äldre inte ska behöva betala höjda avgifter. Vi satsar på förbättrade promenader, utevistelser och garantier, bland annat. Det handlar till exempel om att man ska ha matsällskap.

Du talar om garantin. Jag vet inte vilken garanti du avser, men den som ni lanserade i valet, som Ewa Larsson noterade, var en garanti att få komma in på trygghetsboenden. Problemet med trygghetsboendena är att ingen har råd att bo i dem. Det gör att det är en fördel att skjuta till mer pengar till biståndsbedömning så att man därigenom för det första kan se till att bostadsanpassa allmännyttan och för det andra ge möjlighet till generösare biståndsbedömning.

Anförande nr 131

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Vi har hört Roger Mogert här uppe. Han är verkligen känd för att vara återhållsam i sin debatteknik när han har varit i opposition, så det var skönt att vi fick uppleva detta.

Helheten med debatten handlar kanske inte, som ni märker, i sak om hur mycket ni väljer att höja skatten den här gången. Vad det i sak handlar om är helheten och den politik som vi i huvudsak ska debattera under budgetdebatten. Både från nationell och lokal nivå har vi där ett antal olika skadliga beslut för just arbete och för människors entreprenörsvilja – människors möjlighet att starta företag.

När allt detta sammantaget med det som är vårt ekonomiska instrument, nämligen kommunalskatten, blir en politisk vilja från den här salen kombinerat med diverse konstiga uttalanden om Förbifart, Bromma och alltihop släcks inte bara entreprenörsglädjen och eldsjälarna inom företagandet. Då släcks även intresset för Stockholm – det intresse vi har sett de senaste åren och som har lett till att vi har elva huvudkontor i Stockholm. Jag fick lära mig ganska nyligen att detta var unikt i världen bland storstäder. Det är bara tio städer som har över tio huvudkontor. Vi har elva i Stockholms stad. Det beror på att vi har en stad som kan erbjuda helhetslösningar med kommunikationer och annat.

Ni signalerar den ena sekunden att Förbifarten ska stoppas och helst ska väck, om man får tro Miljöpartiet. Det handlar också om Bromma och alla andra uppskjutna beslut. Detta sammantaget med de nationella politiska besluten, eller rättare sagt önskemålen, om hur man ska brandskatta stockholmarna jämförs också med vad det är för politik ni presenterar här i Stockholm. Det är det vi kommer att se resultatet av.

Varje år jag har suttit i den här salen under de senaste åtta åren har skatteintäkterna ökat i Stockholm. Trots att vi sänker skatten har skatteintäkterna ökat, och detta på grund av helhetspolitiken. Så har det varit varje år, men det kommer vi kanske inte att kunna se om några år om man följer politiken och det som man har sagt på nationell nivå.

Jag vet att min talartid snart är ute, och vi måste formellt yrka på en skattesats från vår sida. Vi yrkar därför, fru ordförande, dels på att ha en bibehållen skatt på 17,33, dels på en oförändrad begravningsavgift. När majoriteten nu går hem och funderar på

vad man ska göra med sin skattesats framöver tycker jag att ni ska fundera lite på effekterna av helheten av den politik ni för.

Anförande nr 132

S a l a r R a s h i d (S): Vad ska man säga efter en sådan här debatt? Det blir ändå en liten minibudgetdebatt, och det hade inte jag förväntat mig.

Jag vill börja med att säga att jag tycker att oppositionen har glömt vilken typ av politik de har fört under de åtta gångna åren. Är det någon som har fört en ideologisk ekonomisk politik är det den nuvarande oppositionen. Det har varit utförsäljningar, avknoppningar och privatiseringar för att finansiera just skattesänkningar. Men inte har vi gnällt över det – eller jo, det har vi faktiskt gjort! Det har skapat olika problem när det gäller att få en mer rättvis stad.

Jag vill återge något som Bengt Göransson, den förra skolministern har sagt. Det handlar mycket om vad för typ av människosyn man har och hur man säkerställer att rättigheter följs. Någonstans tycker jag att vi på den här sidan av salen har en tanke om att det är medborgaren som ska stå i centrum. Någonstans på den andra sidan har vi fått se mer av ett kundperspektiv. Rättigheter som har stöd i lag måste oftast täckas med olika resurser. Jag tycker någonstans att man bör tänka att varje gång vi skär ned på välfärden och varje gång vi gör ytterligare skattesänkningar som innebär att någon inte kan få den biståndsbedömning som personen i fråga har rätt till är det rättigheter vi skär ned på.

Joakim Larsson sade nyss här att vi har fått ökade skatteintäkter varje år. Men det flyttar ju också hit fler människor varje år. Hur ska man täcka det behovet? Någonstans har varje människa en form av behov av vissa resurser som man måste tillfredsställa. Det handlar om allt från skola till äldreomsorg, genom livet. Jag tycker att det är en märklig syn när ni från den där sidan säger: Oj, nu blir det kaos! Oj, ytterstaden har inte fått några satsningar! Alla experter har påpekat att om det är någon som har tjänat på den här budgeten är det ytterstaden. Alla dess frågor har varit berörda.

Anförande nr 133

Borgarrådet L a r s s o n (M): Detta är själva poängen med mitt resonemang: Det handlar inte bara om dessa 35 ören. Om det skulle vara så att 35 öre skulle göra allt det du talar om och göra den stora skillnaden skulle vi behöva tala om det ganska mycket. Men här har vi en fråga om helheten i politiken, där skattesatsen är *en* signal som ni ger. Det finns andra signaler ni ger. Under hela den föregående perioden på åtta år – rättare sagt två perioder – har ni aldrig någonsin yrkat bifall till en enda försäljning av mark i andra kommuner, till exempel, om vi inte säljer till en annan politikerstyrd kommun. Men om man säljer till någon annan har det varit helt fel.

När vi sålde fastigheter i olika sammanhang har vi skapat 26 miljarder i den kassa som ni nu ska förvalta. Om vi inte hade sålt något av detta skulle Stockholms stad inte klara de investeringar vi står inför. Det är detta som hör ihop. Om ni nu kör i gång ett köprace eller någonting kommer det inte att fungera.

Anförande nr 134

S a l a r R a s h i d (S): Jag tror att man i varje kommun på något sätt har en aktiv bostadspolitik. Man exproprierar och säljer. Det har ni gjort, och det kommer vi också att göra. Det är inga konstigheter. Låt oss snarare vända på resonemanget och säga: Ska vi behöva sälja alla tillgångar för att få ihop ekonomin varje gång? Det är det ni har gjort; ni har försökt sälja varje gång för att kunna ha råd med skattesänkningar.

De som bodde borta vid Ålgrytevägen och Bredängsvägen har fått betala för skattesänkningarna när ni sålde ut lägenheter till Primula och sådant. Jag vill fortfarande påstå att detta åtminstone är en bättre modell där vi ska försöka tillgodose medborgarnas behov. Det är medborgarna som ska stå i centrum, och inga kunder. Det är medborgarnas behov som vi ska fastställa, och inte några kunders behov.

Anförande nr 135

J o n a s N i l s s o n (M): Fru ordförande! När det gäller det senaste inlägget handlar detta inte ens om samma kassa. De ökade skatteinkomsterna har kommit hit för att folk vill flytta till Stockholm och är så attraherade av Stockholm och av att bo här. Det är huvudsaken. Jag har själv en kamrat som var på väg att köpa ett hus i Huddinge, men som insåg när han gjorde upp ett Exceldiagram att han lika gärna kunde lägga de pengar som han betalade mer i kommunalskatt i Huddinge på ett dyrare boende i Stockholm och slippa pendla. Det är naturligtvis en skillnad.

Jag tycker att det är dumt av Roger Mogert att raljera om skattesänkningen och att den är så liten. Det kanske bara är en första skattehöjning, och jag lovar stockholmarna att det kommer att komma tre skattehöjningar till. Det kan ni hoppa upp och slå er i rumpan på.

I grunden är Roger Mogerts inlägg typiskt för de politiker som tycker att andra alltid ska betala. De som betalar med andras pengar har alltid råd. Det är vad det handlar om, och de som betalar vill man förminska. Jag tycker att det är hånfullt mot Stockholms skattebetalare att hålla på och raljera på det där viset.

Jag kan inte låta bli att kommentera det här med proportioner. Jag har en liten anekdot från Stockholm Parkering. När de skulle bygga sitt första miljöbilsgarage med 200 laddstolpar – det var förr i tiden innan vi hade några laddstolpar alls i Stockholm – tog man ett första steg med växelvärmefrån berget. Detta var i Högalid. Då överklagade Åsa Romson, som på den tiden var aktiv i Stockholms kommun. Hon överklagade bygget så att det stod stilla i fem år. Gissa vad stilleståndskostnaderna för garaget landade på? Det landade på precis 4 miljoner kronor, förstås. Snacka om att stiga i graderna! Tidigare kostade Romson 4 miljoner på fem år, när hon var i kommunen. Nu, som regeringsledamot, kostar hon 4 miljoner om dagen för att stoppa Förbifarten.

Anförande nr 136

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Jag måste få ställa en fråga, Jonas. Vad du målar upp med dessa 35 öre är kaos och katastrof och att allting ska gå åt skogen. Det har vi förstått under de här timmarna.

Vi höjer skatten med 35 öre. Vi kommer att hamna på en skattesats på 17 kronor och 68 öre. Jag vill fråga dig: Är det kaos, kris och katastrof i Nacka, som har en skatt på 18,61? Hur kommer det sig att Nacka kan vara en tillväxtkommun? Hur kommer det sig att de kan bygga många bostäder när de har nästan 1 krona mer i kommunalskatt i Nacka?

Anförande nr 137

J o n a s N i l s s o n (M): Tack för frågan! När jag frågade min kollega hade hon precis gift sig och var gravid. Det är för ett halvår sedan. De bodde då i en etta och var desperata efter att få en bostad. De var runt i hela Stockholmsområdet. Intrycket var att de skulle köpa någonting utanför Stockholm eftersom det är billigare priser och så vidare. Men sedan ställde de upp ett Excelark – jag tror att hennes man är någon typ av matematiker som har doktorerat i matematik. Det är alltså lätt för honom att göra en sådan sak. Han såg då att när man sätter upp kostnadskalkylen och slänger in kommunalskattesatsen rullar det i väg en jäkla massa pengar till kommunen. Vi skulle lika gärna kunna bo i Stockholm, för då sjunker kostnaden och man kan lägga pengarna på ett annat boende, tänkte de. Detta var vad som hände min kollega.

Det är inte bara i en enda kommun man resonerar så här. 120 000 människor resonerade så under vår alliansperiod under två mandatperioder. Det är klart att det är det som attraktionskraften. Det är det som drar hit folk, och det är det som levererar riktigt höga skatteinkomster – att många kommer hit och bor och betalar skatt.

Anförande nr 138

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Som företagare i Sverige och Stockholm i dag blir man, när kostnaderna blir för stora, helt enkelt tvungen att dra ned på kostnaderna. Detsamma gäller privatpersoner. Blir kostnaderna för stora får man antingen dra ned på kostnaderna eller gå i konkurs.

Men vad gör politikerna i Sverige och i Stockholm när kostnaderna blir för stora? Ja, inte drar de ned på kostnaderna. I stället höjer de skatterna. De tar ännu mer pengar från dem som arbetar och sliter. Detta är självklart oacceptabelt.

Sluta upp att straffbeskatta stockholmarna! Dra ned på kostnaderna i stället! Varför till exempel inte dra ned på kostnaderna för den kostsamma invandringen till Stockholms stad?

Jag yrkar på vår reservation om oförändrad skattesats och oförändrad begravningsavgift.

Röstförklaring

Anförande nr 139

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Jag röstar nej.